

... "and that government of the people, by the people, for the people, shall not perish from the earth."

—Abraham Lincoln

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
The Lithuanian Daily Friend
PUBLISHED BY THE LITHUANIAN
CATHOLIC PRESS SOCIETY
2334 So. Oakley Ave., Chicago, Illinois
Telephone Canal 8010—8011
The most influential Lithuanian Daily
in America

No. 206

3c a Copy

Chicago, Ill., Ketvirtadienis, Rugsėjo (Sept.) 3d., 1942

Kaina 3c

Vol. XXVI

AMERIKOS TANKAI PRIEŠ ROMMELI NACIŲ AVIACIJOJE PADARYTA PAKEITIMAI

Didelės tankų kovos vyksta plačiam Egipto fronte

Amerikos aviacija dalyvavo plačiose atakose prieš ašies pajėgas

KAIRO, rugs. 2d.—Šiandien pranešama, jog Amerikos tankų dalinys kartu su britais susirėmė su nacių motorizuotomis pajėgomis pačioje pradžioje antrosios Rommelio ofensyvos Egipte.

Tuo tarpu kovos šiuo metu vyksta plačiu frontu nuo El Ruweisat į pietus iki Qaret El Mimeimat.

Britų sluogsniai gi paskelbė, jog Amerikos tankų dalinys, kurį sudaro didieji "Gen. Grant" tankai, kovas prieš nacių pradėjo vakar rytą.

Amerikos Aviacija. Tuo pačiu laiku Jungtinių Valstijų aviacijos pajėgos dalyvauja plačiose atakose prieš ašies pajėgas.

Britų komunikatas pareiškė, jog vakar "mūsų kovos orlaiviai atakavo bent dvi dideles Stuka (bombonešius) grupes" ir priešas daugelį atvejų buvęs priverstas bombas išmesti betiksliai.

Tą dieną bent šeši prieš

bombonešiai ir penki kovos orlaiviai sunaikinti ir daugiau negu dvylika sužalota.

Darbininkų streikas prieš darbininkus

INDIANAPOLIS, rugs. 2d.—Šiandien vyksta naujo pobūdžio streikas Columbia Conserve Co. dirbtuvėse, kai vakar vakare AFL federalė darbo unija iššaukė streikui 200 darbininkų.

Ši kompanija kontroliuojama darbininkų, kurie turi išpirkę 67 nuosimčių bendrojo stoko ir gauda dalį dirbtuvės pelno. Todėl ir atrodo, kad darbininkai streikuoja prieš darbininkus, nes kompanijos direktoriatas, darbininkų renkamas ir daugiausia iš darbininkų sudarytas, atsisakė garantuoti penkiasdešimt dvi savaites darbo.

Australija susirūpino gyventojų prieaugliu

CANBERRA, rugs. 2 d.—Australijos vyriausybė išleido įsakymą, kuriuo draudžiama spaudoje ir per radio garsinti įvairiausias gimdymo kontrolės priemones ir taip pat draudžiama šias priemones pardavinėti pasinaudojant paštu.

Sveikatingumo ministeris Edward J. Hollaway pareiškė, jog šis įsakymas išleistas, kad pašalintų susidariusį Australijai pavojų dėl gimimų aštraus sumažėjimo, kuris prasidėjęs 1920 metais.

Tūkstančiai Kanados karių atvyko Anglijon

Kur nors Anglijoje, rugs. 2d.—Šiandien tūkstančiai naujos Kanados kariuomenės atvyko Anglijon, kad sustiprintų maj. gen. F. F. Worthington šarvuotąją diviziją.

Naujai atvykusius kanadiečius pasveikino karininkai ir kariai jų dalinių, kurie Anglijon atvyko prieš keletą mėnesių ir dabar perima specialų apmokymą.

Gen. Cardenas Meksikos saugumo ministeriu

MEXICO CITY, rugs. 2d.—Vakar Meksikos prezidentas Camacho savo buvusį pirmą gen. Lazaro Cardenas paskyrė Meksikos apsaugos ministru.

Gen. Cardenas, kuris nuo pat Amerikos įstojimo į karą buvo Pacifiko pajūrio zonos saugumo viršininkas, užėmė gen. Pablo Micias Valenzuela vietą.

Tuo pačiu laiku vyriausybė suvaržė aliejaus pardavimus pajūrio vietose kad nepatektų kartais aliejus ašies submarinams.

WASHINGTON, rugs. 2d.—Kinijos užsienio ministras T. V. Soong pareiškė, jog japonai yra pasiruošę pulti Rusijos Sibirą.

Saulė teka 6:18 val., saulė leidžias 7:22 val.

Frontas Egipte



Ašies kariuomenė Egipte atnaujino atakas prieš sąjungininkus fronte tarp Viduržemio jūros ir Qattara įdubimo. Įdubimo šone ašis, kaip pranešta, apie 8 miles pasistūmė priekyn. Bet fronto centre sąjungininkai ašies atakas atmušė.

Kokoda apylinkėje kovos prieš japonus sustiprėjo

Gen. MacArthur Štabas, rugs. 2d.—Japonų kariuomenė, nepavykus žygiui Milne įlankoje, pradėjo naujas atakas Port Moresby linkui, Kokodos apylinkėje, Naujojo Gvinėjoje. Sąjungininkų komunikatas pareiškė, jog sąjungininkų kariuomenė artimai kovoja su japonais.

Japonų Nuostoliai.

Sąjungininkų sluogsniai pareiškia, jog nežinint su stiprėjusiu veiksmu Kokoda apylinkėje, nesitikima, kad japonai čia bandytų pravesi savo svarbiausį žygį.

Karo korespondentai pareiškia, jog sąjungininkų aviacija padarė japonų aviacijai Naujojo Gvinėjoje didelį smūgį. Pereitą savaitę sunaikinta bent trisdešimt prieš kovos orlaivių.

Taip pat ir Milne įlankos apylinkėje japonų kariuomenės nuostoliai buvo milžiniški.

Tikimasi Paramos.

Tačiau šie korespondentai įspėja, jog nė vienas sąjungininkų lakūnas nemano, kad japonai nebetingai kovos orlaivių.

Esą galima, kad laikinai japonams buvo pritrūkę kovos orlaivių, bet negalima

manyti, kad japonai nebegalėtų pristatyti aviacijos paramos. Šiuos orlaivius japonai gali pristatyti pasinaudodami turimomis okupuotomis salomis.

Airių minia apmėtė amerikiečius akmenimis

BELFASTAS, rugs. 2 d.—Pasirodžius dviem Amerikos kareiviams Belfasto gatvėse prasidėjo pirmieji neramumai. Policijai bandant išskirstyti apie 300 asmenų minią, kuri šūkavo amerikiečiams, ko jie nepasilikė namie, du asmenys paleido į juos akmenis.

Jau vakar buvo paskelbta, kad Amerikos karius draudžiama pasirodyti Belfasto gatvėse ir šių dviejų amerikiečių pasirodymas Belfasto gatvėse nepasiektas. Jie buvo sutikti minios su patyčiomis ir nacių saliotavimu.

Šiandien kalėjimo kieme pakartas Thomas J. Williams, aštuoniolikos metų amžiaus narys nelegalios airių revoliucinės organizacijos na-lodnaja apylinkėse.

Sunaikino dvi divizijas prie Juodosios jūros

MASKVA, rugs. 2d.—Sovietų kariuomenė sumušusi Rumunijos penktą ir devintą kavalerijos divizijas. Sunaikinta bent 70 nuosimčių šių divizijų pajėgumo. Šios kovos įvykusios Juodosios jūros pajūryje.

MASKVA, rugs. 2d.—Šiandien rusai kovoja prieš nacių tankų būrius, kurie prasi-veržė giliai pro Stalingrado apsaugos linijas.

Tačiau niekur nepastebima susilpnėjimo ženklų, kad vokiečiai galėtų pravesi pilną prasilaužimą.

Kritiškiausias frontas prie miesto yra pietvakariuose, kai tuo tarpu į šiaurvakarius, tarp Dono ir Volgos, rusams pravedus smarkias kontratakas, vokiečiai turėjo pasitraukti.

Laimėjimai Prie Rževo.

Oficialiai skelbiama, jog Rževo fronte rusų didžioji kontrofensyva sekmingai vyksta. Sovietų karo vadovybė pareiškia, jog atsiimta dar keletas apgyventų vietų.

Giliai Kaukaze, prie Grozny aliejaus versmių, rusai tebesilaiko savo pozicijų ir kart kartėmis praveda kontratakas Mozdoko ir Prochodnaja apylinkėse.

Pakeitimai nacių aviacijoje sąryšyje su Dieppe ataka

Hitleris įsakė suimti aršų antisemitą Streicherį

LONDONAS, rugs. 2d.—Pranešimai iš Stockholmo skelbia, jog Julius Streicher,

nacių redaktorius ir žymiausias antisemitas, Hitleriui įsakius suimtas.

Pranešimas skelbia, jog Streicheris kaltinamas išeikvojimu partijos išdo ir esą įvertas į "šlykščiausius nuotykius."

Amerikos kariuomenė Belgijos Kongo

LONDONAS, rugs. 2 d.—Belgijos vyriausybės žinių agentūra paskelbė, jog Amerikos kariuomenės daliniai atvykę į Belgijos Kongo, Afrikoje.

Kariuomenė nuosirdžiai sutikta Leopoldvilyje, kur gyventojai nustebo kariuomenės dvasia ir geru ap rengimu.

LONDONAS, rugs. 2 d.—Gaunamomis Londone žiniomis, po sąjungininkų atakos Dieppe, kur dalyvavo ir Amerikos kariai, Hitleriui įsakius vakarų Europoje perorganizuota visa Vokietijos aviacija.

Pasak šių pranešimų, per organizavimą palietė visus vokiečių aviacijos dalinius.

Visi Vokietijos aviacijos rezervai vakarų Europoje ašaukti aktyvion tarnybon ir visam Prancūzijos pajūriui pasiūsta didesnė aviacijos apsauga.

Britai bombardavo Saaro industrija

LONDONAS, rugs. 2 d.—Aviacijos ministerija paskelbė, jog britų aviacija pravedė labai sėkmingas atakas pereitą naktį nacių anglies ir geležies industrijos centre Saarbruckene.

Nors pažymėta, jog ataką pravedė galingos pajėgos, kas turėtų reikšti, jog dalyvavo šimtai orlaivių, bet žuvo tik trys britų orlaiviai.

Kanados lakūnai, grįžę iš atakos Saarbruckene, pažymėjo, jog skaičiumi ataka nepasiekusi 1,000 orlaivių pajėgumo, bet padaryti nuostoliai esą nemenkesni.

Kinai visai netoli Kinhwa bazės

CHUNGKINGAS, rugs. 2 d.—Kinijos pajėgos pasiekė artimasias Kinhwa, paskutiniuosius svarbiuos japonų bazes Chekiango provincijoje, apylinkes ir miesto pasidavimo laukiama bet kuriuo momentu.

Komunikatas patvirtino, jog rugpjūčio 31 dieną paimta Yungkangas ir Wuyi į pietryčius nuo Kinhwa. Kinų kariuomenė žygiuojanti šiuo tarpu į šiaurę ir rytus paliai geležinkelį.

Izviestija paskelbė apie naujus susirėmimus prie Voronežo.

Egipto fronte pašauta 51 sąjungininkų orlaivis, giriasi Roma

ROMA, rugs. 2d.—Italijos radio paskelbė italų karo vadovybės pranešimą, jog per paskutiniąsias dvi dienas Egipto fronte esą pašauta penkiasdešimt vienas sąjungininkų orlaivis ir jog kiti keturi orlaiviai sudužę, kai apšaudyti italų priešorlaivinių pabūklų.

Tuo tarpu Berlyno radio paskelbė, jog vokiečių kariuomenės jaunenyssis leit. Marseille vakar Egipto fronte pašovė šešioliką orlaivių ir tuo būdu iki šiol jis esą pašovęs 120 prieš orlaivių.

Naciai suėmė 50,000 žydų Europoje

LONDONAS, rugs. 2d.—Čekoslovakijos vyriausybės sluogsniai šandien paskelbė, jog iš vokiečių protektorato Bohemijoje ir Berlyno, Hamburgo ir Hanoverio į koncentracijos stovyklą prie Tezino suvaryta beveik 50,000 žydų. Jie suvaryti į buvusią tvirtovę prie Austro-Vengrijos pasienio Saksonijoje.

PITTSBURGH IR APYLINKES

Jas pašaukė Išganytojas

Anadien, berods tai buvo rugpjūčio 12 d., patekau į Dievo Apvaizdos kalnelį, Pittsburgh'e. Seserų koplytėlę jau supo margaspalvė žmonių minia. Būdamas smažlus, greit įsimaišiau tarp moterėlių ir labai apsidžiaugiau patekęs koplytėn.

Kaip ir kiti, su nekantrumu leidau sekundes laukdamas ko nors nepaprasto. Netrukus, vargonams pritarant, pasigirdo jaudinanti melodija: "Veni Sponsa Christi" — Ateik Kristaus sužadėtinė. Atskambėjus tyliam šlamėsiui, visų akys nukrypo prie įėjimo. Pasirodė būrelis sesučių, po dvi su žvakėmis rankose. Jų tarpe — trys jaunutės, vestuviniuose rūbuose. Dairiausi jaunikio... Jo nemačiau, nes jų nesuvilyjo pasaulis, į jų širdis neįsiveržė ir neįsibuvojo nykstantieji vylingi garai. Jos žengė su kūdikio šypsena akyse, džiaugdamosi artinosi prie altoriaus, prie savo Viešpaties, trokšdamos paaukoti savo sielą, savo jaunystę ir pirmąją meilę tam, kuris tikrai yra jos vertas.

Giesmių aidas bangavime, maldų šnabzdėsyj pasigirdo žirklių cypėjimas. Mačiau, kaip krito lekštėn, tarsi rugeliai pakirsti, jų žemiškasis papuošalas, moters pasididžiavimas — plaukai. Nenorom prisiminiau, kad taip praeina pasaulio garbė.

Gavusios atgalios rūbus, linksmutės skubėjo numesti šnabzdėnčius šilkus, užsivilkti šv. Klaros šurkščiąją rūdinę, kurią vargu ar būtų atdavusios ir už bet kokius milijonus.

Praslinko kelios dienos,

vėl ten patekau... į koplytėlę. "Veni Creator"... ir vėl būrelis artinosi prie altoriaus. Tik jau nebesimatė vestuvinių drabužių. Nebemačiau veiduose ir kūdikiško šypsojimosi. Dvelkė šventa rimtis. Mano klausą pasiekė tylūs žodžiai: "Viešpatie, tu žinai, kad aš tave myliu!" Nesistebėjau... Jos ėjo sudėti savo gyvenimo, visiško išsižadėjimo, pasiaukojimo aukos savo Mylimajam. Ir savo troškmą: meile ir savęs išsižadėjimu tirpdyti pasaulį apšalusius atšalimo ledus — patvirtino įžadais. Amžinos meilės ištikimybės ženklą pasiėmė žiedą. Jis joms visuomet primins aną dieną, užsidėtają našta, kurią ištikimai nešant tikrai einama į tikrąjį gyvenimą.

Herorės — pagyvoju. Su skaudu man širdis, kad jų maža. Ir dar smilkalo dūmais neišsiskaidžius, norėjau visai supusiai miniai pakartoti Kristaus žodžius: "Morta, Morta, Tau vieno te reikia — Marija pasirinko geriausiąją dalį, kuri nebus iš jos atimta."

"Jaunutis"

Šv. Pranciškaus Vienuolyno Rėmėjų seimas

Kilni idėja įleido giliai šaknis į kultūringos lietuvių liaudies paprotį — kas met rengti Šv. Pranciškaus Vienuolyno Rėmėjų seimą. Tai brangi idėja, kuri ne tik nebus nuslopinta, bet klestės metai nuo metų. Kaip jaunas vaisingas medelis negali išduoti iškartausių vai-



Įžadai Šv. Pranciškaus vienuolyno koplyčioje

sių, taip ir Šv. Pranciškaus Vienuolyno Rėmėjų seimas iš pradžių buvo menkutis ir silpnutis, bet metai po metų darėsi reikšmingesnis, taip kad dabar jau pasidarė visuomenės pareiga.

Kiekviena garbinga draugija, klūbas, visi uolūs veikėjai renka iš savo tarpo delegatus, kurie suvažiuoja su maloniais sveikinimais, gražiais linkėjimais, naudingais patarimais ir gausiomis dovanomis — aukomis, tuo parodydami savo gilią užuojautą vienuolynui ir remia katalikų tikėjimą ir apšvietą.

Kadangi šiais metais susisiekimo aplinkybės truputį pasikeitė, kai kuriems delegatams bus sunkiau atvykti į seimą, bet parapijų, draugijų, klūbų, bei geraširdžių veikėjų sveikinimai bei aukos ir naudingi patarimai bus labai vertinami. Nuširdžiai kviečiame visus atsilankyti asmeniškai.

Visus laiškais pasveikinimus prašome siųsti sekančiu adresu:

Sisters of St. Francis,
Mount Providence,
Pittsburgh (10), Pa.

Žinios iš Lietuvos

Mirė Aušrininko P. Višinskio žmona

Birželio 27 d. Kaune, susilaukusi 63 metų amžiaus, mirė Juzefa Mickūnaitė-Višinskienė, žymaus lietuvių tautos atgimimo veikėjo, ypač Povilo Višinskio žmona. Laidotuviuose dalyvavo jos ir jos vyro a. a. Povilo Višinskio artimieji bendradarbiai ir bičiuliai: F. Bortkevičienė, Dr. K. Grinius, D. Slezvičienė, J. Audėnas ir didelis būrys kitų kauniečių. Kapuose buv. "Varpo" bendrovės direktorius B. Paramskas pasakė atsisveikinimo kalbą, kurioje nušvietė velionės ir jos vyro didelius nuopelnus lietuvių kultūrai ir spaudai.

ADVOKATAS

WHITNEY E. TARUTIS
ADVOKATAS
Centrinis Ofisas:
3133 S. HALSTED ST.
(Lietuvių Auditorijoje)
VALANDOS: Nuo 1-mos iki 8-tos valandos vakare.
Telefonas CALumet 6877
134 N. LA SALLE ST.
Room 2014 Tel. STate 7572

AMERIKOS LIETUVIŲ DAKTARŲ DRAUGIJOS NARIAI

Ofiso tel. VIRginia 0096
Residencijos tel.: BEVerly 8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso val.: 1-3 ir 6-8:30 P. M.
Trečiadieniais: pagal sutartį.

Res. 6958 So. Talmas Ave.
Res. Tel. GROvehill 0617
Office tel. HEMlock 4848

DR. J. J. SIMONAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Val.: 2-4 ir 7-9 vak.
Ketvirtadieniais ir Nedėliomis susitarus
2423 West Marquette Rd.

DR. STRIKOLIS
PHYSICIAN AND SURGEON
4645 So. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 2 iki 4 ir nuo 6 iki 8 val. vak.
Nedėliomis pagal sutartį.
Office tel. YARds 4787
Namy tel. PROspect 1930

Tel. YARds 5921.
Res.: KENwood 5107.
DR. A. J. BERTASH
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofiso val.: nuo 1-3; nuo 6:30-8:30
756 West 35th Street

Susipažinusi šiauliuose su P. Višinskių velionė savo bute įrengė slaptą sandėlį ga-

DR. SELMA SODEIKA, O. D.

AKIS ISTIRINEJA AKINIUS PRITAIKINA
Ofise randasi kiti pataisymo metodų įrengimai akims, kurioms akinių pagalba neužtenka.
VALANDOS:
Nuo 10 iki 5 val. kas dieną.
Antradienio ir ketvirtadienio vakarais.

137 No. Marion Street
Oak Park, Illinois
(Prie kampo Lake St.)
Telephone: — EUCLID 906.
— REZIDENCIJA —
1441 So. 50th Ave., Cicero, Ill.
Tel.: Cicero 7681

Būkit Malonūs SAVO AKIMS!

Tik viena pora akių visam gyvenimui. Saugokite jas, leisdami išgaminuoti jas moderniausia metodu, kuria regėjimo mokslas gali suteikti.
35 METAI PATYRIMO prižiūrėjimui akims, kurie pašalina visą akių įtampą...
Dr. John J. Smetana
Dr. J. J. Smetana, Jr.
OPTOMETRISTAI
1801 So. Ashland Avenue
Kampos 18-tos
Telefonas: CANal 0523, Chicago
OFISO VALANDOS:
Kasdien 9:30 a. m. iki 8:30 p. m.
Trečiadieniais: 9:30 a. m. iki 7:00 p. m.

Tel. CANal 6122
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West Cermak Rd.
Valandos: 1-3 popiet ir 7-8 v. vak.
Sekmad., Trečiadien., ir Seštadien. vakarais ofisas uždarytas.

REZIDENCIJA:
3241 West 66th Place
Tel. REPublic 7868

Tel. CANal 0257
Res. tel.: PROspect 6659
DR. P. Z. ZALATORIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1821 So. Halsted Street
Residencija: 6600 So. Artesian Ave.
VALANDOS: 11 v. ryto iki 3 popiet
6 iki 9 val. vakare

Nuo Rugpjūčio (Aug.) 1 d.
DR. MARGERIS
Priims ligonius nuo 1-mos iki 3-čios popiet ir nuo 6-tos iki 8-tos vak.
Telefonas: YARds 7299
3325 South Halsted St.

benamiems iš Prūsų Lietuvos lietuvių raštams slėpti, kai carų administracija uždraudė lietuvių spaudą. Iš čia spauda pasklisdavo po visą šiaurės Lietuvą. Vėliau, kai jie susituokė ir apsigyveno Vilniuje, J. Višinskienė tapo uoli savo vyro pagalbininke. Ji tvarkė jo leidinius, taisė raštų ir straipsnių korektūras. Mirus P. Višinskiui, velionė dirbo "Lietuvos Ūkininko" redakcijoje, į kurią ji sugrįžo ir po pasaulinio karo. Administracijoje ji dirbo iki bolševikų okupacijos,

kuomet šis seniausias lietuvių ūkininkų savaitraštis buvo uždarytas. J. Višinskienė buvo didelė bičiulė su rašytoja Zemaite.

WOIK STUDIO
1945 West 35th Street
The Most Modern
Photography
for over 30 years
AIR CONDITIONED STUDIO
COMPLETE
ADVANCED PHOTOGRAPHY
LOWEST POSSIBLE PRICES
PHONE LAFAYETTE 311

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel. YARds 1829
Pritaiko Akinius.
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
3401 SO. HALSTED ST.
kampus 34th St.
Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Trečiadien. ir Sekmad. pagal sutartį

LIETUVIS DAKTARAS OPTOMETRISTAS
Pritaikina akinius atsakomąjį už priėmimą kainą.
JOS F. BUDRIK
KRAUTUVEJE
3241 So. Halsted St.
Telefonas:
Calumet 4591
DEL RADIO PATAISYMO
PASAUKITE:
YARDS 3088

DR. VAITUSH, OPT. LIETUVIS

Mano 20 metų praktikavimas jus garantavimas
Optometrical Akų Specialistas
Palengvina akių įtampą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo, svajimo, akių aptemimo, nervotumo, skaudamą akių karštį, atitaiso trumparegystę ir toliaregystę. Prirengia teisingai akinius. Visuose atsitikimuose egzaminavimas daromas su elektra parodančia mažiausias klaidas. Specialė atyda atkreipiamą ir mokyklos vaikus.
Kreivus akis atitaisomos.
VALANDOS: nuo 10 ryto iki 8 v. vak. Sereidomis nuo pietų, o Nedėlioj pagal sutartį.
Daugely atsitikimų akis atitaisomos be akinių. Kainos pigiau kaip pirma.
4712 South Ashland Av.
Phone YARds 1573

LIETUVIAI DAKTARAI

DR. P. ATKOČIŪNAS
DANTISTAS
1446 So. 49th Court, Cicero
Antradieniais, Ketvirtadieniais ir Penktadieniais
Valandos: 10-12 ryto, 2-6, 7-9 P. M.
3147 S. Halsted St., Chicago
Pirmadieniais, Trečiadieniais ir Seštadieniais
Valandos: 3 — 8 popiet.

DR. F. C. WINSKUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2158 West Cermak Road
Ofiso tel. CANal 2345
Ofiso val.: 2-4 ir 7-9
Sereidoj pagal sutartį.
Res.: 7004 So. Fairfield Avenue
Res. tel.: HEMlock 3150

Tel. YARds 2346
DR. C. VEZELIS
DANTISTAS
4645 So. Ashland Avenue
arti 47th Street
val.: nuo 9 val. ryto iki 8 val. vak.
Sereidoj pagal sutartį.
Telefonas: HEMlock 5849

DR. PETER T. BRAZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6757 So. Western Ave.
OFISO VALANDOS:
Popiet nuo 1 iki 3 val. Vak. 7 iki 9
Nedėliomis pagal sutartį
Telefonas CANal 4796

DR. PETER J. BARTKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1913 So. Halsted St.
OFISO VALANDOS: 2-4 ir 7-9
ir pagal sutartį.
Sekmadieniais taipgi pagal sutartį.
Res. telefonas SEERley 0494.

Tel. Cicero 1484
DR. S. R. PALUTSIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Kamp. 15tos gat. ir 49th Cl.
OFISO VALANDOS:
2 iki 4 popiet 7 iki 9 vakare.
ir pagal sutartį.
Res. 1625 So. 50th Avenue
Tel. Cicero 1484

DR. EMILY V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGAS
4146 Archer Avenue
Ofiso Tel. LAFayette 3210
Rez. Tel. LAFayette 0094
Jelgu Neatsilepia —
Sauk KEDzie 2868
VALANDOS:
Firm., Antr., Ketvir. 6 iki 9 vak.
Penkt., Seštadien. 8:30 iki 9:30 vak.
Sekmad. Pagal Sutartimą

Tel. YARds 3146
DR. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
IR AKINIUS PRITAIKO
744 West 35th Street
Valandos: 11-12; 2-4 ir 6:30-8:30
Pirmadieniais tik 2-4
Sventadieniais 11-12

Tel. CANal 5909
DR. WALTER J. PHILLIPS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas ir Rezidencija:
2155 West Cermak Road
OFISO VALANDOS:
Nuo 7 iki 8:30 val. vakarais
ANTRAS OFISAS
2017 So. Western Ave.
Tel. CANal 7171
Nuo 8 val. ryto iki 5 val. kasdien

Ofiso Tel. VIRginia 1886
DR. AL. RAČKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4204 Archer Avenue
LIGONIUS PRIMA:
Kasdien nuo 2:00 iki 8:00 val.
Trečiadien. ir Sekmad. tik susitarus.

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4729 So. Ashland Ave.
(2-tros lubos)
Tel. MIDway 2880 Chicago, Ill.
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 6
val. popiet ir nuo 7 iki 8:30 v. vak.
Sekmad. nuo 10 iki 12 val. ryto.

DR. MAURICE KAHN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4631 So. Ashland Avenue
Ofiso Tel.: Yards 0994
Res. Tel.: Kenwood 4300
VALANDOS:
Nuo 10-12 v. ryto; 2-3 ir 7-8 v. vak.
Nedėliomis nuo 10 iki 12 val. diena.

DR. A. JENKINS
(Lietuvis)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2500 West 63rd Street
OFISO VALANDOS:
Nuo 1-4 ir nuo 7-9 vakare
Trečiadieniais ir Sekmadieniais
pagal sutartį
Ofiso telefonas PROspect 6737
Namy telefonas VIRginia 2421
REMIKITE "DRAUGA"

NEŽIURINT KUR BŪNA — NAMUOSE — SVEČIUOSE —
AR VAŽINĖJANT LAUKUOSE — VISA CHICAGOS IR
APYLINKES LIETUVIJA KASDIEN SU ATYDA KLAUSOSI:

MARGUTIS

Vienintelis ir Smagiausias
Vakarinis Lietuvių Programas
Amerikoje!
— VIENUOLIKTI METAI! —
SEKMADIENIAIS 1 val. p. p.
KITOMIS Dienomis 9:30 v. vak.
PENKTADIENIAIS 7 v. v.
WHFC-1450 kil.
6755 So. Western Avenue
Phone: GROvehill 2242

Gražiausias Pasirinkimas Jaunavedėms

SUKNELIŲ PRIEINAMOMIS
KAINOMIS
PILNAS PASIRINKIMAS
SUKNELIŲ — SERMEGŲ —
SIŪTŲ IR KAILIŲ
Jaunavedėms Syrai ir Suknelės
Mūsų Specialybė

Labai geros rūšies moterų kailiniai, kailiukas papuošalai arba
cloth kotali persidūda nužemintomis kainomis.
ATEIKITE IR PATYS PAMATYKITE SIANDIEN!
PEOPLES CLOAK and BRIDAL SHOP
1711 W. 47th St. Yards 2588
Mrs. K. P. Dziubak ir Duktė, Sav.

PASKOLOS DAROMOS

ANT PIRMŲ MORGICIŲ
GREITAI IR PIGIAI
MENESINIAIS
ATMOKEJIMAI



MUTUAL FEDERAL
Savings and Loan
Association
OF CHICAGO
2202 W. Cermak
Road
Telefonas:
Canal 8887
Ben. J. KAZANAUSKAS
Sekretorius

LIETUVA IR RUSIJA

(Tęsinys)

Silpnėsni saitai, palyginus su gudais, lietuvius sieja su ukrainiečiais, nors dideli šios tautos plotai irgi kelis šimtmečius įėjo į Didžiąją Lietuvos Kunigaikštiją. Lygiu būdu kaip su gudais, lietuvių tautos sąmonėje bendravimas su ukrainiečiais yra palikęs geriausių prisiminimų. Vėliau, Lietuvos valstybei įėjus į konfederaciją su Lenkija, lietuvių valdytieji ukrainiečių plotai atiteko Lenkijai. Ukrainiečių emansipacija tad buvo nukreipta prieš Lenkiją, o ne prieš Lietuvą. Naujaisiais laikais, kada ukrainiečių žemės vėl buvo padalintos tarp kelių valstybių, lietuvių tauta su simpatija ir, kiek pajėgdama, net aktingai rėmė šią Juodojo pajūrio tautą jos kovoje už išsilaisvinimą.

Lietuvių tolerancija ir rusų imperializmas

Lieka paskutinė slaviškoji tauta, būtent, rusai, su kuriais lietuvių tautai teko pakelti sunkią kovą. Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos laikais, pradedant XIII šimtmečiu prasideda planinga lietuvių ekspansija į Rytus. Dar Didysis Kunigaikštis Gediminas buvo užsimojęs paimti savo valdžion net visą tuometinę Rusiją. Jau jis buvo pakliovęs savo valdžion visą eilę rusiškų kunigaikštysčių. To tikslo siekė ir jo įpėdinis Algirdas, o ypač buvo toli nužygiavęs Vytautas Didysis. Taip pat po šio lietuvių tautos didžiausio karinio ir politinio genijaus mirties Lietuvos valstybė ilgai dar valdė grynai rusiškų plotus. Tikrai 16-jame šimtmečiuje prasideda Lietuvos traukimas iš Rytų, kuomet sustiprėjusi Maskvos kunigaikštija

ima vis labiau spausti. Po dviejų šimtmečių, 18-jo amžiaus pabaigoje, Lietuvos valstybei buvo lemta suklupti po susidariusios koalicijos — Rusijos, Prūsijos ir Austrijos — smūgiais ir po trečiojo Lietuvos — Lenkijos padalinimo 1795 m. beveik visas lietuvių tautos gyvenamasis plotas pateko Rusijos valdžion. Rusų viešpatavimas Lietuvoje truko 120 metų.

Tai, be abejo, ilgas laikotarpis. Tačiau tenka prisiminti, kad grynai rusiškieji plotai išbuvo Lietuvoje dvigubai ir trigubai ilgiau, nekaip Lietuva priklausė Rusijai. Tas faktas neretai užmiršamas, kuomet pilietinės propagandos tikslais prisimenama, kad Lietuva prieš pirmąjį pasaulinį karą priklausiusi Rusijai. Jeigu iš priklausymo fakto stengiamasi išvesti išvadą, galiojančias dabarčiai, tai dera atsiminti, kad vadovaujantis laiku, Lietuva turėtų daug daugiau teisių, pav. į Smolenską, nekaip Rusija į Lietuvą, nes Smolenską priklausė Lietuvai apie 300 metų, o Lietuva buvo Rusijos valdžioje 120 metų. Tačiau lietuvių tauta tokio Smolensko vis dėlto nesivaina, kaip ji nesivaina, sakysime, į Gudiją, kuri buvo Lietuvos valdoma daugiau kaip 500 metų.

Tačiau yra esminis skirtumas tarp Lietuvos valdymo Rusijoje ir Rusijos valdymo Lietuvoje. Tuo metu, kai Lietuva plėtėsi rusų plotų sąskaiton, pati Rusija buvo pavergta mongolų, kurie yra sumongolinę visą rusų tautą. Sakoma, kad pakrapštyk rusą ir surasi mongolą. Lietuviai, užimdami rusų žemes, išlaisvindavo jų gyventojus iš žiaurių mon-

RŽEVO GATVĖSE KAUTYNĖS



(„Draugas“ Acme telephoto)

Sovietų šauliai ir kulkosvaidininkai užima savo pozicijas degančiuose namuose Ržev miesto centre — už 130 mailių šiaurvakarų link nuo Maskvos. Maskvos pranešimais, naciai išmušti iš to miesto.

goly, tad dažnai rusai patys dėdavosi į Lietuvą. Bet dar reikšmingiau, kad Lietuvos valdovai nei kiek nesikišo į rusų vidaus reikalus. Jie tik pastatydavo lietuvių kunigaikštį, o kartais palikdavo net vietinį, lietuvių tauta net anais laikais parodė nuostabią toleranciją tuo se plotuose, kuriuos ji valdė. Pasaulis šiandien atrodytų kaip kokia idilija, jeigu šios gadinės likimo lėmėjai visur rodytų tokią toleranciją, kokios laikėsi Didieji Lietuvos Kunigaikščiai dar XIII, XIV ir XV šimtmečiuose! Nei gudai, nei ukrainiečiai, nei tie patys rusai negali turėti lietuvių tautos atžvalgų jokios pagiežos iš to istorinio fakto, kad Lietuva ištisus šimtmečius valdė jų žemes. Tuo tarpu lietuvių tauta per 120 metų rusišką valdymą Lietuvoje patyrė tiek skriaudų ir prievartos, tiek smurto ir sauvalės, jog mes neturime nei mažiausio pagrindo minėti rusiškuosius laikus kitaip, kaip tik su apmaudu. Lietuvių tauta niekuo nepasiliko skolinga rusams, tuo tarpu rusų skola lietuvių tautai

yra tokia didelė, jog jos nesurašysi nei į dešimties jaučių odų!

(Bus daugiau)

Pasaulis nėra nei visiškai geras, nei visiškai blogas. Gerumas ir blogumas jame pasitaiko pakaitomis.

A. + A.

JUOZAPAS GRENCIUS

Gyveno 4451 So. Washenw Ave.

Mirė rugs. 31 d., 1942 m., 4:08 val. po piet., sulaukęs pusės amžiaus.

Gimė Lietuvoje. Kilo iš Varnių parapijos, Drabuskų kaimo.

Amerikoje įgyveno 40 m. Paikio didelėme nuolūdimė seserį Marijoną Grenčaitę, 5 brolių vaikų Dominiką, Joną (U. S. Navy), Petrą, Juozapą ir Albertą; brolio dukterį Marijoną Nabašą, jų šeimas ir daug kitų draugų ir pažįstamų.

Lietuvoje paliko 2 seseris ir 2 brolius.

Kūnas pažarvotas adresu 4459 So. Washenw Ave.

Laidotuvas įvyks šeštadienį, rugs. 5 d. iš namų 8:30 val. ryto bus atlytėtas į Nekalto Prasdėjimo šventę. Parvels parapijos bažnyčioje, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Sv. Kazimiero kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti laidotuviuose. Nuolūde Seseris, Broliai Brolio Vaikai ir kiti Gimniečiai.

Laidotuvių Direktorius J. F. Eudelkis, Tel. Yards 1741.

GARY, INDIANA LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGA PRUZIN FUNERAL HOME

Geriausias patarnavimas — Moteris patarnauja.
PHONE: 9000 620 WEST 15TH AVENUE

PASKUTINIS PAGERBIMAS

JOHN F. EUDEIKIS
Laidotuvių Direktorius

AMBULANCE Dieną ir Naktį

4605-07 SOUTH HERMITAGE AVENUE
Tel. YARDS 1741-1742

4447 SOUTH FAIRFIELD AVENUE
Tel. LAFayette 0727

RADIO PROGRAMAS — 8:00 val. Pirmadienį ir Ketvirtadienį.
Iš stoties WGES (1390), su Povilu Saltimieru.

CLASSIFIED

„DRAUGO“ DARBŲ SKYRIUS

„DRAUGAS“ HELP WANTED
ADVERTISING DEPARTMENT
127 No. Dearborn Street
Tel.: RANDOLPH 9488-9489

HELP WANTED — VYRAI

REIKALINGI — „AUTOMOBILE PAINTERS“ pentuotų komercialnių trokus. Atsišaukite į J. METZLER & SONS CO. 158 E. Grand Ave.

VYRAI — gabūs prie medžio išdirbimo mašinų ir prie cabinet darbu. Gera proga, pastovūs darbai. Taipgi reikalingi viduramžio vyrai, kuriuos išmokinsim medžio išdirbimo amato. ILLINOIS MOULDING CO. 2411 W. 23rd St.

PUNCH PRESS SET-UP MAN, TOOL MAKER, TINSMITH, ASSEMBLERS reikalingas. REYNOLDS'S 2650 W. Congress

REIKALINGI — VAIKINAI IR MERGINOS suvirs 18 metų amž. prie lengvų dirbtuvėse darbu. Atsišaukite po 8:30 val. rytais. HIRSHMAUER COATS, INC. 325 W. Jackson Blvd. Harrison 3570

Hydraulic Pressmen IR PAGELBININKAI Carpenters, Paint Sprayers IR FINISHERS Air Brush Artists Stain Table Workers Wipers ir Stipplers 824 W. 36th St. MULTI-PRODUCTS, INC.

VAIKINAI reikalingi dirbti dirbtuvėse Patyrimas nereikalingas. Atsišaukite į RUNZEL CORD & WIRE CO. 4727 W. Montrose Ave.

AUTO MEKANIKAI Patyrimas prie trokų pagelaudamas, bet nereikalingas. Aukščiausias užmokestis ir „time and one half“ už overtime. Mes matysime aplikantus tarpe 9 ryto iki 4:30 po piet kasdieną. Išskiriant šeštadienį. THE WILLETT CO. 700 S. Desplaines

BUS BOYS 4: švarūs atrodantys. Gera proga. Matykite Miss Harney. FRED HARVEY, UNION STATION

LABORERS 19 — 50 M. AMŽIAUS AUKŠČIAUSIA UŽMOKESTIS: UŽTENKAMAI OVERTIME NON-FERROUS METAL DIRBTUVĖJE. DEFENSE DARBAI U. S. PILIEČIAI TIKTAI PRIMUMI. AMERICAN SMELTING & REFINING CO. 2230 Indianapolis Blvd. WHITING, IND.

ARMATURE WINDER IR TROUBLE SHOOTER. Dirbti elektros motor patalymo dirbtuvėje. Puiki užmokestis. M. GOLDSCHMIDT & CO. 1022 W. Jackson Blvd.

VYRAI REIKALINGI Vyrai dėl abiejų apvalymo darbu. kaip tai — išluoti, išmzgoti, „handy man“ ir tt. Atsišaukite į Employment ofis tarpe 9:30 val. ryto iki pietų.

WIEBOLDT'S 106 S. Ashland 63rd & Green St.

REIKIA VYRŲ VIDURAMŽIAUS VYRAI GERA MOKESTIS, JEIGU BUSITE TINKAMI. 100% WAR PRODUCTION 2743 WEST 36TH PLACE

Išviršinis švarumas yra vidutinio tyrimo laidas.

AUTOMATIC B. & S. SCREW MACHINE OPERATORIAI reikalingi su nemažiau 4 metų patyrimo. Gera užmokestis. Defense da birvinkai dirbant pilną laiką. neatsaukite. EVERSHARP, INC., 1800 W. Roscoe Street

VAIKINAI — 17 iki 20 metų amžiaus reikalingi orderius išpildyti ir tt. dirbant wholesale stock rumuose. Patyrimas nereikalingas. Gerasi darbai tiems, kurie parodys gabumą. Atsišaukite į 333 E. ONTARIO ST.

MOLDERIAI — prie „squeezers“ mašinų. Patyrę prie breso. Atsišaukite į ACE FOUNDRY CO. 1650 N. Kostner Ave.

LABORERS VYRAI 40—50 METŲ Aukščiausias užmokestis dirbtuvėje, kuri dabar dirba 100% Karės medžiaga. Turi būti piliečiai. Pašaukite dėl pasitarimo MANSFIELD 7161 ar asmeniškai atsišaukite į JEFFERSON ELECTRIC CO. BELLWOOD, ILL.

MACHINISTŲ Abeino viso amato vyrai reikalingi prie Punch Press pataisymo darbu ir prie užlaikymo tool room reikmenų. Atsišaukite į Personnel Dept. tarpe 1 ir 5 val. po piet. EDISON GENERAL ELECTRIC APPLIANCE CO., INC. 5660 W. Taylor St. Chicago

REIKALINGAS — GELEŽIES IŠDIRBĖJAS — LAY-OUT VYRAS pagalbėti formantui ir dirbti priemimo ir išsiuntimo departamente. Atsišaukite į E. M. WEYMER CO., 2820 West Grand Avenue.

MOLDERIAI — patyrę prie „air machine“ prie aluminio ir breso. Geriausio užmokestis. 4836 W. DIVISION

MACHINISTAI - PATYRĘ PASTOVŲS DARBAI UŽIMTI TVARKYMA MAŽO TOOL ROOM, PUKEI PROGA GERIEMS MEKANIKAMS. KARO DARBAI. ATSIŠAUKITE BEAUMONT ELEC. SUPPLY CO. 1319 S. Michigan Ave. — CAL. 7565 GABUS VAIKAS reikalingas kur nors pasistoti reikalingi esant. Proga tokiame išmokinti dantų laboratorijos bizny. THOMPSON'S DENTAL LABORATORY 7859 S. Cottage Grove

„Darbai parodo meilės jėgą“ (Goethe).

HELP WANTED — MOTERYS

MERGINOS — turi būti 18 metų ar suvirs prie lengvų dirbtuvėse darbu. 40 centų į valandą. Patyrimas nereikalingas. ANCHOR 805 S. Jefferson

MERGINOS reikalingos prie lengvų assembly ir solder darbu. Atsišaukite į RUNZEL CORD & WIRE CO. 4727 W. Montrose Ave.

PAKERKOS reikalingos — Patyrimas nereikalingas. Gera užmokestis. 5 dienos į savaitę. Valandos nuo 7 ryto iki 3:30 popiet. DEER PARK BAKING CO. 400 N. St. Louis

VEITERKOS 4: gražios ir inteligentiškos merginos ar moterys reikalingos. Sekmadienais nereguli dirbti. Naktinis valymui moterys reikalingos. Valandos nuo 9:30 vak. iki 5:30 ryto. Valgis ir uniformos duodamos. FRED HARVEY, UNION STATION

MERGINOS IR MOTERYS Cafeteria Counter merginos, 17 iki 35 metų amžiaus. Geros vaandos, valgis, uniformos duodamos. Sekmadienais nereguli dirbti. — tirti! Naktinis valymui moterys reikalingos. Valandos nuo 9:30 vak. iki 5:30 ryto. Valgis ir uniformos duodamos. HARDING'S 21 S. Wabash

OPERATORĖS — patyrusios prie single needlė mašinų. Gera užmokestis. Taipgi merginų reikalingi išmokinti. Gera mokestis laike mokiniui. PROTECTION PRODUCTS CO. 615 No. Aberdeen

MERGINOS Prie abiejų dirbtuvėse darbu. HALLAM PRODUCTS 4114 Ravenswood Ave.

MERGINOS reikalingos nuo 17 iki 35 metų amžiaus — lankstyti ir klijuoti Kalėdines atvirutes. Turi būti švarūs ir švarūs būdo. Darbo valandos nuo 8:00 iki 4:30 popiet, 5 dienos į savaitę. Kreipkitės į 833 N. ORLEANS ST., 4th Floor

PARDAVIMUI PARSIDUODA — BUČERNĖ IR GROSERNĖ. Biznis gerai išdirbtas per 10 metų. Parsiduoda už pigią kainą ar malnys ant mažo namo ar kito ko. Atsišaukite sekanti adresu: 2616 WEST 71ST STREET

AUTOMOBILIUS REIKALINGAS. Nori išlaikyti gerą Grosernę ir Deleatessen krautuvę už vėlyvos mados (naujos) automobilį ir cash. Atsišaukite sekanti: DRAUGAS, Box 210, 2334 S. Oakley Ave., Chicago.

SKELBKITES „DRAUGE“

NULIŪDIMO VALANDOJE

Kreipkitės į —

ANTHONY B. PETKUS

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

DVI MODERNISKOS KOPLYCIOS JUSŲ PATOGUMUI:

1410 South 50th Avenue, Cicero

Telefonas CICERO 2109

6812 So. Western Ave., Chicago

Telefonas Grovehill 0142

Mūsų patarnavimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansiškam stoviui prieinamas.

KOPLYCIOS DYKAI VISOSE MIESTO DALYSE

AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

NARIAI CHICAGOS IR CICEROS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

LACHAWICZ IR SŌNAI

2314 West 23rd Place

Tel. CANal 2515

42-44 East 108th Street

Tel. PULman 1270

P. J. RIDIKAS

3354 South Halsted Street

Skyrius: 710 West 18th Street

Visi telefonai: YARDS 1419

I. J. ZOLP

1646 West 46th Street

Tel. YARDS 0781-0782

J. LIULEVICIUS

4348 South California Avenue

Tel. LAFayette 3572

ANTANAS M. PHILIPS

3307 Lithuania Avenue

Tel. YARDS 4908

MAZEIKA IR EVANAUSKAS

3319 Lithuania Avenue

Tel. YARDS 1138-1139

LEONARD F. BUKAUSKAS

10821 South Michigan Avenue

Tel. PULman 9661



(Isteigta 1889 m.).

PETER TROOST MONUMENT CO.

MENISKI — VERTINGI
PAMINKLAI
MAUZOLEJAI
ŽENKLAI

PASITIKĖJIMO MUMIS
REKORDAS

Si firma virš 50 m. tos pačios šeimos rankose!

PERSONALIZED MEMORIALS AT NO ADDITIONAL COST.

Memorials Erected Anywhere

Workmanship and Material Unexcelled — and Obtainable at Lowest Prices.

BUY U. S. WAR BONDS WITH THE SAVING!

KREIPKITES PRIE LIETUVIŲ

JOHN W. PACHANKIS

Member of the Lithuanian Chamber of Commerce.

MODERNI Išvildinė PARODA: 4535 W. Washington Blvd. Tel. ESTebrook 3645

REZIDENCIJA: 5919 South Troy St. Tel. REPUBLIC 4298

VALANDOS: Kasdien 9-9 v. vak.; šeštad. ir Sekm. 9-6 val.

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

334 South Oakley Ave. Chicago, Illinois

Published Daily, except Sundays

A member of the Catholic Press Association

Subscriptions: One Year — \$6.00; Six Months — \$3.50; Three Months — \$2.00; One Month — 75c. Europe — One Year — \$7.00; Six Months — \$4.00. Single Copy — 3 cents.

Advertising in "Draugas" brings best results.

DRAUGAS

Išleina kasdien, išskyrus sekmadienius.

Prenumeratos kaina: Jungt. Valst. Amerikos Valstybėse: Metams — \$6.00; Pusei Metų — \$3.50; Trims Mėnesiams — \$2.00; Vienam Mėnesiui — 75c. Kitose valstybėse prenumerata: Metams — \$7.00; Pusei Metų — \$4.00. Pavienis numeris — 3c. Skelbimų kainos prisiūnčiamos pareikalavus

Bendradarbiaus ir korespondentams raštų negražiname, jei nepašaloma tai padaryti ir neprisiūnčiama tam tikslui pašto ženklų. Redakcija pasilaiko sau teisę taisyti ir trumpinti visus prisiūstus raštus ir ypač korespondencijas sulig savo nuožiūra. Korespondentų prašome rašyti trumpai ir aiškiai (jei galima, rašoma mašinėle), paliekant didelius tarpus pataisymams, ir vengiant polemikos ar asmeniškumų. Pasenusios korespondencijos laikraštini nededamos.

Entered as second-class Matter March 31, 1916 at Chicago, Ill. Under the Act of March 3, 1879.

Vyrų jėgų mobilizavimas

Vyrų jėgos karui, suprantama, yra būtina reikalingos. Jungtinės Valstybės, palyginti trumpu laiku, sumobilizavo kelis milijonus vyrų. Vienus jau paruošė karui, kitus teberuošia.

Atsižvelgiant į karo eigą ir į tą vaidmenį, kokį Amerika šiame kare vaidina, reikės dar tiek vyrų sumobilizuoti, kiek jau dabar yra sumobilizuota. Mat, karas eina visuose kontinentuose ir Amerikos jėgos yra reikalingos beveik visiems frontams.

Visuomenę truputį lyg ir nervuoja nenustatymas vienodos ir pastovios vyrų ėmimo sistemos. Vieną dieną paskelbiama viena tvarka, o kitą kartą jau kalbama apie kitą. Iš centro pranešama vienaip, paskiruose steituose dažnai mėginama kitaip pasitvarkyti.

Prieš kiek laiko Prezidentas Rooseveltas siūlė imti kariuomenės vyrus nuo 18 metų amžiaus. Kongresas tam pasipriešino. Padarytas kompromisas ir sutarta mobilizuoti vyrus nuo 20 metų amžiaus. Tačiau pasirodė, kad to amžiaus nevedusių vyrų neužteko. Pradėta imti vyrai net su šeimomis. Imta net su menkesniais fiziškais defektais. Dabar jau kalbama, kad reikia praveisti įstatymą, kuris leistų šaukti prie ginklų vyrus nuo 18 m. amžiaus. Vadinas, be reikalo nepaklausyta Prezidento Roosevelto patarimo. Jis šių metų pradžioje numatė, kad ir jaunesnio amžiaus vyrai bus reikalingi kariuomenei.

The Chicago Sun rimtai kelia klausimą, kad vyrų mobilizaciją reikia labiau suvienodinti ir susistemizuoti. Anot to laikraščio, kai kuriuose rajonuose jau imami vyrai, turintieji gausingesnes šeimas, kuomet kituose turima dar nemažai nevedusių vyrų. Dėl to nereikia atsižvelgti į rajonų kvotą, bet šaukti visus, kurie sulig įstatymo turi būti pašaukti. Tuomet mažiau tereikės imti tų, kurie turi užlaikyti šeimas. Šis karas esąs ne vieno ar kito rajono, bet lygiai viso krašto ir visų piliečių reikalas.

Ginkime tautos vardą

Dienraščių kolumnistas M. W. Fodor, kuris sakosi esąs centralinės ir rytinės Europos reikalų žinovas, rašo apie nacių pavergtasias valstybes tose Europos dalyse. Jis jau parašė savo nuomonę apie Prancūziją, Lenkiją ir Čekoslovakiją. Rašysias ir apie kitas. Kadangi ir Lietuva priklauso tai Europos daliai, be abejo, p. Fodor rašys ir apie ją arba, apskritai, apie Baltijos valstybes. Reikia manyti, kad jis teisingai apibūdins dabartinę Lietuvos padėtį ir pabrėš lietuvių tautos neatlaidų veržimąsi į laisvą ir nepriklausomą gyvenimą. Bet jei jis prasilenktų su teisybe, jei mėgintų iškraipyti istorijos faktus, tuomet mūsų pareiga yra atitaisyti klaidas, užprotestuoti, parašyti laiškus ir autoriui ir tiems laikraščiams, kuriuose jo kolumna yra dedama. Chicagoje "The Sun" naudojasi jo raštais.

Ta pačia proga norime pastebėti ir tai, kad iš viso mums reikia labiau sekti spaudą ir netylėti, kai pastebime šmeižiant Lietuvą ar šiaip jau užgauliojant lietuvių tautą, ar neteisingai aprašant mūsų tautos istorinius ir dabartinius įvykius. Nereikia laukti kol kitas padarys. Pačiam reikia imti plunksną į ranką ir rašyti atitaisydam. Tai yra kiekvieno lietuvių sugebancio rašyti anglų kalba pareiga.

"Draugas" per trisdešimt metų tarnavo Chicago ir apylinkių lietuvių visuomenei. Tarnavo ir tarnauja iš tikrųjų. Dėl to tikimės, kad visuomenė tai įvertina ir įvertinimą ypatingu būdu parodys tradiciniame pikare rugsėjo 7 d. Vytauto darže.

War Show

Mes daug girdime apie karą, apie mechanizuotas armijos dalis, tankus, lėktuvus, bombonešius ir kitokius karo pabūklus, tačiau retas kuris iš mūsų tai savo akimis esame matę. O vis tik yra įdomu ir naudinga matyti. Ar tėvui ir motinai neįdomu būtų pamatyti, kaip gyvena, ką veikia, kokiomis priemonėmis kariauja ar dar kariaus jų sūnūs? Dar įdomiau jaunimui.

Vakar Chicagoj, Soldier Field, prasidėjo vadinamas "War Show", kuris tęsis ligi rugsėjo 12 d. Puiki proga matyti tai, apie ką šiandien tiek daug rašo spauda ir apie ką tiek daug girdime kalbant per radiją ir kitokiomis progomis.

Svarbiausia, kad šio "War Show" pelnas eina labai kilniam tikslui — kariuomenės šelpimo reikalams. Pasinaudokime tikrai įdomiu karo pabūklų demonstravimu ir tuo pačiu ruožtu paremkime svarbų labdarybės reikalą.

PO PASAULĮ PASIŽVALGIUS

Iš karo lauko

Nuostabu

Tiesiog nuostabu, kad japonai Kinijoje pasitraukė iš Chuhsien bazės su savo artilerija ir lėktuvais. Dabar iš šios bazės sąjungininkai galės bombarduoti Tokio.

Kinai praneša, kad jie laimi mūšius, o japonai sako, kad jie pasitraukė iš kai kurių vietų dėl naujų numatytų planų. Keista, japonai šių metų gegužės mėnesį smarkiai kovojo dėl kai kurių pozicijų, o dabar laiko nesvarbiomis. Matyti, japonai savo kariuomenę koncentruoja į kitą vietą ir nori atidaryti mūšius kitose vietose. Jau kalbama, kad netoli toji diena kada japonai puls Sibirą, žinoma, jei turės jėgų. Manoma, kad japonų smarkus generolas Yamashita dabar yra Mandžiūrijoje ir apžiūri pozicijas.

Japonams gerokai numindė kojas

Sąjungininkų jėgos pietų jūrose gerokai japonams numindė kojas. Dabartiniu metu yra tokia situacija, kad jau japonams beveik neįmanoma padaryti invazija į Australiją, laimėjus sąjungininkams Solomons ir Milne.

Rugpjūčio 23 d. japonai buvo sukoncentravę laivus net iš kitų vietų, bet jiems nepasisekė pietų Solomons, nes sąjungininkų bombonešiai sunaikino du japonų lėktuvnešius, be kurių jie negalėjo praveisti sekmingesnių kovų. Dabar šios vietos yra sąjungininkų kontrolėje.

Sąjungininkams laimėjus Solomons, dabar pagerėjo sąjungininkų susisiekimas su Australija. Kitos japonų bazės yra tolokai, kad galėtų padaryti sąjungininkų transportams didesnius nuostolius.

Japonai dar bandys atsigriebti

Karo autoritetai mano, kad japonai dar bandys grįžti į Solomons ir norės užimti New Guinea. Bet antras japonų puolimas Solomons nepasisekė. Tas rodo, kad japonai nebeturi tiek jėgų, kaip pirmiau.

Japonams stinga lėktuvnešių, o be jų yra beveik neįmanoma praveisti didesnių atakų. Japonai dar neužgėdė žaidimą, kurią gavo Midway kovose.

Kada japonai dar kartą bandys grįžti į Solomons, tai jie sutiks sąjungininkų ne tik oro, bet ir žemės jėgas, nes sąjungininkai bus jau įsistiprinę savo pozicijose.

Kitas taškas, į kurį japonai taikys, tai bus Alaska ir Indija. Alaska yra miglota ir nėra gera vieta kovoms, o Indijoje japonai sau dirvą ruošia per penktą koloną.

Visų dabar akys nukreiptos į Mandžiūrijos ir Rusijos rubežius.

K. B.

SPAUDOS APŽVALGA

"Principas, pinigai ir žioplų"

Tokia antraštė "Darbininkas" idėjo tikrai įdomų vėdamąjį straipsnį, kurį šiaip užbaigė:

"Parduoti principą, žinoma, negražu. Juodas darbas reikia kaip nors užglostyti. Tokioj padėty kiekviena iš šalies pagalba brangintina. Net žioplų patarnavimas priimtinas. O žioplų atsiranda. Yra spaudoje balsų (pav. Commonweal), kurie pasisako, kad esą pateisintina Pabaltės tautos atiduoti Rusijai. Nėlentas žioplų ypatumas tai spręsti apie tai, ko nesuaprantu. Kažkur kažką skaitė ar nugirdo ir vien originalumo dėliai išdrįsta skelbti nuomonę, kenksmingą katalikų, demokratų ir Amerikos idealams. Nesimam įtarti, kad ir čia pinigai savo rolę vaidina. Tad belieka antroji išvada, kad žioplų nėra originaliai išsiokti nepajėgia."



The Lithuanian Situation, Lietuvos Pasiuntinybės biuletenis, praėjusio mėnesio laidoj plačiai rašo apie Atlanto Čarterio pirmąjį metinę sukaktį. Duodama gana smulkmeniškai spaudos apžvalga, iš kurios lengva susidaryti vaizdą, kaip žiūri Amerikos spauda į šį istorikąjį dokumentą.

Šis biuletenis paduoda gana daug ir tikslų žinių (iš anglų spaudos) apie Baltijos valstybes sąryšį su Didžiosios Britanijos sutartimis su Sovietų Rusija. Iš tų žinių aišku: rusų griežti reikalavimai Baltijos valstybės pasiglemžti, anglų politikų susvyravimas ir džiuginantis Jungtinių Valstybių stovėjimas už lietuvių, estų ir latvių teises į laisvą ir nepriklausomą gyvenimą.

Lietuvos padėtis po nacių letena, biuletenio žiniomis, yra sunki, varginga. Gyventojai yra spaudžiami ekonomiskai, persekiojami politiškai ir prismaugiamas visoks kultūrinis veikimas. Tačiau lietuvių tautinė sąmonė yra gyva. Jie priešinasi okupacijai ir veržiasi į laisvę.

Pas'untinybės biuletenis yra geras, labai naudingas ir reikalingas. Tik ar negalima būtų jį padaryti dar gyvesniu, dar labiau ir tiksliau apimančiu dabartinį mūsų tautos gyvenimą ir vaizduojantį lietuvių tautos pasitangą atgauti Lietuvai laisvę ir nepriklausomybę.

Amerikos visuomenės, arba viso anglosaksų pasaulio informavimas apie lietuvių tautos siekimus, reikia pripažinti, dar nėra tinkamai sutvarkytas ir nevedamas platesniu mastu. Šis reikalas yra didelis, svarbus ir reikalaujantis greito ir rimto mūsų visų dėmesio.

ALRKE, kiek nugirdome, šiomis dienomis daro planus prasidedančio veikimo sezono darbams. Jau laikas.

1915 metų Maskvos sukilimas

1915 m. birželio mėnesį Maskvoje, garsioje Raudonoje Aikštėje (Krasnaja Ploščad), kuri labai daug mažiusi įvairių istorinių scenų, minia, įvairiausiai ko-neveikdama visą caro giminingą, reikalavo, kad carienė būtų uždaryta vienuolyne, caras atsiskakytų nuo sosto ir atiduotų jį didžiajam kunigaikščiui Nikolai Nikolajevičui, o Rasputinas būtų pakartas.

Maskvoje minia sukilo dėl to, kad rusai gerokai pralaimėjo. Maskvos sukilimas jaudino Petrogradą.



Po svietą pasidairius

Pateko, tavorščiai, į mano rankas pageltę lapelis, parašytas ir 1910 metais išdrūkavotas kokio tai K. Rutkaus iš St. Louis, Mo.

Vienoj vietoj išdėta tokios praractvos:

"Tik tuomet mirs socializmas, kada liutai pradės eiti žolę, panašiai kaip jaučiai."

"Tik tuomet, kada žalčiai pradės vaikščioti taip kaip žmonės."

"Tik tuomet, kada jaučiams ant odos, vietoj plaukų, augs plunksnos."

"Tik tuomet, kada žuvys pradės vaikščioti sausžemiu."

"Tik tuomet, kada keturkojai nustos vedę vaikus, o pradės dėti kiaušinius."

"Tik tuomet kada vištos nustos dėję kiaušinius, o pradės vedžioti vaikus."

"Tik tuomet, kada moterys nenešios andarokų, o vokitės negers alų."

"Tik tuomet, kada sūris kvėpės dešra, o žemės' ari-mui žagrės bus taisomos iš stiklo".

Pasirodo, tavorščiai. K. Rutkaus būta gero pranašo: lietuviškas cecilizmas Amerike mirė net kiek anksčiau, negu kai kurios moterys pradėjo andarokų nenešioti. Kai visos moterys namuose ir ant strytų vaikščios be andarokų — slak-suose, tuomet bus miręs ne tik cecilizmas, ale ir balšavizmas.



Amerikoje labai paprastas daiktas yra "nickname" (lie-tuviškai išeitų pravardžiavimas). Didysis emancipatorius A. Lincolnas turėjo du "nickname": "Honest Abe" ir "Father Abraham".

Rusijos komunistų dievačio Lenin vardas nėra tikras. Pasak A. F. A. MacKinzie, jis tuo vardu pradėjo vadintis grįžęs iš Lena vardo kasyklų, kur buvo ištremtas. Nuo Lena ir pradėjo vadintis Lenin. Ne tik eiliniai, bet daugelis ir komunistų tuzų nežino, kad Lenino pavardė yra ne tik-ra, bet prasimanyta.

Jonas Perekšlis susimislijo apsiženyti. Ar šiaip, ar taip reikės į kariuomenę eiti. Mergina tačiau nelabai buvo linkus prie Perekšlio. — Ale brangioji, būk mano! Aš žinau, kad nesu ver-tas tavęs, ale, plys, ženykis su manim — maldavo Perekšlis.

— Gerai, ženi juos, Dženuk, — atsakė mergina. — Jeigu ir po ženatvės tu at-minsi tai, ką dabar pasa-kei, būtent tu nevertas man-gės, gyvenimas bus tikrai laimingas.

Spicpivirvio Dumkos

Pasirodo, kad mūsų raudoni kleckai iš proto kraus-tosi, kad Chicago lietuviai \$100,000 karo bonų pirk-o. Būtų gerai, juos arba ligo-ninēn uždaryti, arba proku-rorui pranešti. Washingto-nas nori bonų daugiausia parduoti, o Viedomoscies peckeliai darbą sabotazuoja!

Vienas pranešimas iš Mas-kvos sakė, kad ties Kleck-ka rusai iš nacių "kleck-ų" privirė.

PRIEZODŽIAI

Ateik belaukiamas, išieik bemylinas.

DĖDIKUOTA LIGONINĖ



Prez. Rooseveltas dedikavo paminklinę laivyno ligoninę Bethesda, Md. Prezidentas asmeniškai rūpinosi jos pa-statymu tikslu nugalėti vokiečių, italų ir japonų tironus.

Sveikata — Brangus Turtas

Rašo dr. Račkus, 4204 S. Archer Ave., Chicago

SAULĖS SPINDULIŲ GALYBĖ

Saulė turi neišpasakytai didelę jėgą.

Saulės spinduliai kiekvieną gyvybę augina ir brandina.

Saulės spinduliai džiovina, plikina ir degina.

Saulės spinduliai daug ligų gydo, bet saulė gali ir žmogų užmušti.

Reikia žinoti ir suprasti, kada galima žmogui naudotis saulės spinduliais, ir kuriam žmogui negalima. Vieniems saulės spinduliai, jei žino kaip ir kiek saulės spinduliuose maudyti, yra sveikatos šaltinis; o kitiems saulė yra labai pavojingas vaistas.

Labai pavojinga kaitintis prieš saulę tiems, kurie turi širdies ligą. Turintiems arteriosklerozą, ir sename amžiuje, negalima saulintis.

Dar pavojingiau yra kaitintis prieš saulę tiems, kurie turi plaučių džiuvą. Apie tai parašysiu atskirą straipsnį.

Pavojinga yra kaitintis prieš saulę ir tiems, kurie turi silpnas akis.

Net ir sveikam žmogui ne gerai yra per daug nuplikinti saulės spinduliais savo odą. Kiekvienas privalo būti atsargus. Naudotis saulės spinduliais reikia tiksliai ir sistematingai. Kai per daug, tai žmogaus organizmui gali būti žalinga, žmogus gali gauti jei ne vieną, tai kitą ligą.

Jei žmogus kaitinasi prieš saulę taip nesaikingai, kad net oda parausta ir peršti, ir puslės ant odos išsoka, ir paskui oda lyg bulvės lupyna nusiupa, — tai nei menkiausias naudos sveikatai nėra. Atbulai, tai dar pakenkia sveikatai.

Vis tas pats, ar saulės spinduliais nuplikinsi sau odą, ar karštu vandeniu nusišutinsi save, — pasekmės tokios pačios. Ir juo platesnis ar gilesnis nusiplikinimas, tuo yra pavojingiau.

Kuomet plačiai nuplikinama, oda, tai žmogus dažniau sia gauna inkstų ligą (nephritis). Kiekvieną vasarą daug ligonių atsiranda su inkstų ligomis. Daug žmonių gauna akys konjunktivitis. Daugeliui širdis nusišlapsta. Kiti gauna nervų pakrikimą. Jei į praturkusias pūsles įsimeta infekciniai mikrobai, tai atsiranda visokios odos ligos, kurios sunkoka yra gydyti. Jei nudegintas odos plotas yra didelis, tai atsiranda būdingi reiškiniai — neramumas, blaškymas, galvos skausmai, troškulys ir t. t. Turbūt girdėjote ir apie atsitikimus, kad saulė pritrenkia žmogų? Taip, mes tai vadiname "saulės smūgiu", — tuomet žmogaus širdis silpnai plaka, smegenyse aukšta temperatūra, galvos skausmai didėja, alsavimas sunkėja, tampo vemti, ir mėšlungis tampo sąnarius;

vėliau nelaimingas netenka sąmonės, ir jei nesulaukia skubios pagalbos tai miršta.

Tai va kas gali atsitikti net sveikam žmogui, jei neatsargiai kaitinasi prieš saulę. O ką kalbėti apie žmogų, sergantį kokia nors liga?

Beveik visi yra įsitikinę jog saulės spinduliai yra geras vaistas; o jei yra geras vaistas kitiems, tai kodėl ne man? Taip, saulės spinduliai vieniems yra geras vaistas. Tad norintieji saulintis, privalo pasitarti su iaktaru, ar galima, ar ne.

DAKTARO ATSAKYMAI I KLAUSIMUS

Atsakymas Mykolui D. — Paraudę ir opūs dantų smagenys reiškia ligą vadinamą "gingivitis". Tamstos organizme stinga vitamino, C, ir yra pavojus netekti dantų. Sekmingai gali tams-tai pagydyti tik daktaras arba dantistas.

Atsakymas Juozui P. — Tamsta klausia: nuo ko gaunama "ulcerij" — žaizdą, ir ar toji liga gydoma? Atsakiau: "Ulcerio" atsiradimo priežastys yra nervotumas, susijaudinimai ir aštrūs valgiai. Vidurių "ulcerij" galima pagydyti.

Atsakymas E. N. — Daugeliui negai garankšiuojasi po sunkios ligos, arba po ligos ligos, sveikatai sustiprėjus ima labai ilgai kol negai išsilygina, o kitiems visą amžių tokie palieka.

What You Buy With WAR BONDS

Gas masks which came into use in warfare for the first time when the Germans used poison and mustard gas in World War I, are much improved today over those used then. The Chemical Warfare Branch of the War Department issues these gas masks to every man in the service. We are taking no chances.



The type pictured here is the "can" and "elephant nose" mask and costs about \$8.25 each. The headgear is transparent, made of material resembling cellophane and does not cloud with the breath. You can buy two of these gas masks with the purchase of an \$18.75 War Bond. We need thousands of them. Don't fail to give at least ten percent of your income every pay day for War Bonds. Buy them at your bank or postoffice, regularly.

U. S. Treasury Department

WHOLESALE LIQUOR ISTAIGA



N. KANTER, sav.
MUTUAL LIQUOR CO.
4707 So. Halsted St.
Telefonas: BOULEVARD 0614



("Draugas" Acme telephoto)

Iš Mexico įlankos kilusi atogrąžų audra smarkiai ištiko pietines Texas valstybės apie 200 mylių ilgio pakrantes. Galveston miestas daug nukentėjo. Pranešta, kad kele-tas asmenų žuvo.

RAUDONASIS KRYŽIUS PERTVARKO TAISYKLES KASLINK DALYVAVIMO JO DARBUOTĖJE

(Priešusta iš Am. Raud. Kryžiaus, Washington, D. C.)

Nepiliečiai, gyventojai A. J. Valstybių, gali dalyvauti beveik visam Raudonojo Kryžiaus savanorių veikime. Tai rezultatas naujų patvarkymų, kuriuos vyriausybės Amerikos Raudonojo Kryžiaus štabas paskelbė. Šiais patvarkymais net ir piliečiai priešo šalių gali būti priimti savanoriais kai kurioj Raudonojo Kryžiaus darbuotė, jei-gu jie yra "tikrai lojalūs" A. J. Valstybės dabartinia-me konflikte.

Daugelis Raudonojo Kryžiaus veikimo tiesiog liečia patarnavimus ginkluotoms jėgoms. Išskyrus kelis apri-bavimus toje srityje, visi nepiliečiai, kurių patarnavimas reikalingas, ir apie kurių lojalumą nėra klausimų, gali savanoriai tarnauti Raudonajam Kryžiui ir jo skyriams.

Paskelbdamas šį pranešimą, Raudonojo Kryžiaus pirmininkas, Norman J. Davis, kreipė dėmesį į faktą, kad didelis skaičius nepiliečių A. J. Valstybėse, kurie yra ištikimi ir lojalūs šiai šaliai, nori dalyvauti R. K. veikime. Taip ir su priešais ateiviais. Buvo nurodyta, kad sulaikymas šių žmonių nuo prisidėjimo prie svarbaus žmonių gerovės darbo per Amerikos Raudonąjį Kryžių būtų jų diskriminavimas.

Nauji patvarkymai nepiliečiams Raudonojo Kryžiaus darbuotė yra:

1. Amerikos Raudonasis Kryžius rimtai svarstė nepiliečių dalyvavimą jo karo darbuotėje. Jis pripažįsta faktą, kad nei vienas bendras nusistatymas negali pilnai padengti kiekvieną atsitikimą. Tie, kurie rašo į Raudonojo Kryžiaus darbuotojus, privalo atsargiausiai rinkti visus darbuotojus, piliečius ir nepiliečius. Dėl Raudonojo Kryžiaus specialio stovio ir jo veikimo štabe, tautiniame ofise ir skyriuose tik A. J. Valstybių piliečiai samdomi.

2. Bet kas link savanorių, kurie nori dalyvauti, ir kurių patarnavimas reikalingas, išskyrimai daromi atsitikime (a) tautiečių Jungtinių Tautų ir draugingų Amerikos respublikų ir (b) visų kitų ateivių, kurie priklauso prie sekamų klesų:

A. Ateiviai, kurie tarnavo A. J. Valstybių ginkluotose jėgose ir garbingai paliečiuoti.

B. Ateiviai, kurių šeimos nariai priklauso A. J. Valstybių militarinei tarnybai.

C. Ateiviai, kurie nepertraukiamai gyveno A. J. Valstybėse nuo 1916 m. ir kurie negrįžo į praeities šalį per pastaruosius dešimt metų.

D. Ateiviai, kurie susituokė su asmenimis, kurie, susituokimo metu, buvo piliečiai ir gyveno nepertraukiamai.

mai A. J. Valstybėse nuo 1934 m.

E. Ateiviai, kurie pareiškė norą tapti Amerikos piliečiais, ir kurie padavė naturalizacijos prašymą prieš gruodžio 7 d., 1941 m.

3. Asmenys sekamuose Volunteer Special Services, kurie tiesiog surišti su ginkluotomis jėgomis, turi būti piliečiai A. J. Valstybių, bet Raudonojo Kryžiaus skyriai pagal savo nuostatus, savo atsakomybe, gali autorizuoti išskyrimus atsitikime tautiečių Jungtinių Tautų ir draugingų Amerikos respublikų, ir visų kitų ateivių, kurie priklauso prie aukščiau minėto paragrafo 2, kada pageidaujama, ir jeigu darbas tokių asmenų bus kontinentinėse A. J. Valstybėse. Visi kiti išskyrimai reikalauja užgyrimo vyriausio štabo. Volunteer Special Service yra —

A. Motorinis korpusas.

B. Ligoninių ir poilsio korpusas.

C. "Canteen" korpusas.

D. Namų patarnavimo korpusas.

E. Nariai bet kurios tarnybos, kurioms skiriamos pareigos tiesiog surištos su ginkluotomis jėgomis.

4. Nepiliečiai gali dalyvauti visoj kitoj Raudonojo Kryžiaus darbuotėje, jeigu tik tie, kurie juos įrašo, patenkinti, kad kandidatai yra tikrai lojalūs mūsų šaliai da-

Pamaldos už kun.

Navicko sielą

Vakar Aušros Vartų parapijos bažnyčioje įvyko gedulingos pamaldos už a. a. kun. Jono Navicko sielą. Marijonų prieteliai, draugai ir pažįstami gan skaitlingai dalyvavo pamaldose. 8:30 val. ryte prasidėjo iškilmingos giedotos pamaldos: ekezevijos, Sv. Mišios ir Libera. Pamaldas atlikė Chicago namo viršininkas, kun. Jonas Jančius, M. I. C. Asistą sudarė kun. J. Dambrauskas, kun. P. Činikas, kun. A. Sandys ir kun. P. Malinauskas.

Tėvai Marijonai nuoširdžiai dėkoja savo prieteliams už gausų dalyvavimą pamaldose.

Hitlerininkai Vilniuje

Į Vilnių atvyko vokiečių "Adolfo Hitlerio mokyklų" moksleivių grupė iš 80 žmonių. Šios mokyklos, į kurias priimami berniukai tarp 12 ir 18 metų amžiaus, rengia prieaugį nacionalsocialistų partijai. Jų atslankymo tikslas esąs "praplėsti akira-tį".

PERSKAITE "DRAUGĄ", DUOKITE JI KITIEMS

Extra! Extra!

Marquette Manor
2-jų aukš. mūr. 2x6 namas — žemės sklypas yra 36x125 p. vanduo; yra ir garažius 2 automobiliams. \$12,300
Kaina
4 fletų mūr. 1x5 — 3x4 kamb. žemės plotas 30 pėdų; karštas Garažius 2 automobiliams. Kaina. \$11,800
Modernus 5 kamb. "cottage" aukštu cemento fundamentu; 39 pėdų plotas. Kaina \$ 5,400
5-kių kamb. medinis "cottage" su 75 pėdų frontu. Yra ir garažius 2 automobiliams. Kaina. \$ 4,500
3 fletų mūr. namas (2x5 - 1x4 - 1x3), nuomos \$140.00 Steam heat, 2 automobiliams garažius, arti 70-tos ir So. Halsted Street. Kaina \$ 7,500

Brighton Park
2x4 kamb. mūrinis namas — bungalov stogas, saulės salona yra fronte. Kaina \$ 8,500

H. WOJCIECHOWSKI
J. MAY
W. BRZEZINSKI
5209 SO. ASHLAND AVENUE

Nacių komisari kontroliuoja daržoves

Daržovių supirkimo bendrovės "Sodyba" valdytojas yra K. Palčiauskas, buvęs Kauno miesto burmistras. Bendrovei paskirtas vokiškas komisaras Fischbach, o kitas komisaras, kurio pavardė — Kind, paskirtas specialiai daržovių reikalams.

bartiniame konflikte ir jeigu jiems jų patarnavimas reikalingas.

DABAR Yra Geriausias Laikas Pirkti Pirmos Rūšies Namų Materijolą Dar Žemomis Kainomis.



PIRM PIRKIMO

Atvyk į mūsų įdarą ir apžiūrėk stak ir aukštą rūšį LENTU—MILL—WORK — STOGŲ IR NAMŲ MATERIJOLĄ. Dėl garažų, porčių, visų, sklepi ir statų. PASITARK SU MŪSŲ EKSPERTAIS dėl konstrukcijos ir pertaisymo namų.

Storm Sash, Combination — Door and Insulation
APROKAVIMAS IR PRISTATYMAS DYKAI •

Cash arba Lengvais Išmokėjimais
STANLEY LITWINAS, General Manager

CARR-MOODY LUMBER CO.

CRANE COAL CO.



WEST VIRGINIA GENUINE POCAHONTAS

Kol dabartinis stakas dar neišparduotas, ir neturėdami vilties gauti daugiau tuojuo, mes siūlome, tiesiog iš geležinkelio karo jums:

GENUINE POCAHONTAS, Mine run — labai lumpsuoti, tonas už tiktai \$8.65
GENUINE POCAHONTAS, Pečiams dydžio — Tikras Bargenas..... \$8.95
BLACK BAND LUMP anglys, labai geri \$10.50
kepimui pečiuose ir namų šildytuvams..

5332 SO. LONG AVE. TEL. PORTSMOUTH 9022

\$100,000 STOCK LIQUIDATION PARDAVIMAS

SICIAI su dvejomis kelnėmis, 100% vilnoniai, \$55.00 \$22.00
vertės "close out" kaina
Pirkite dabar ir sutaupykite pinigų.

VYRU ŽIEMINIAI O'COATS, \$29.50 vertės, parduoda dabar už \$14.50

MOTERŲ IR MERGŲ AUDEKLINIAI SPORT COATS, Pulkinai pasiūti. Tikra vertė nuo \$15.00 iki \$35.00. Parduoda dabar nuo... \$9.75 iki \$16.75

FUR COATS, \$75.00 vertės, Parduoda po tiktai \$29.00

VAIKŲ DRABUŽIAI, Vilkams 4 šmėtų \$6.95 ir \$8.95 vilnoniai siūti, \$15 vert. aužimti. Kaina

MERGAICIŲ KOTAI ir DRESĖS NEPAPRASTAI NUŽEMINTOMIS KAINOMIS. Dresės vertos \$3.95, parduoda po tiktai \$1.98

\$15.00 vertės KOTAI, parduoda po tiktai \$8.75

GABEL'S CLOTHING STORE

733 Maxwell St.

ATDARA KAS VAKARAS IR VISĄ DIENĄ SEKMADIENIAIS

WHOLESALE FURNITURE BROKER

Dining Room Sets — Parlor Sets — Bedroom Sets — Rugs — Radios — Refrigerators — Washers — Mangles — and Stoves.
Nationally advertised items.



ALEX ALESAUSKAS and SONS

FACTORY REPRESENTATIVE

6343 South Western Avenue, Chicago

Telefonas — REPUBLIC 6051

DEDELIS ĮPARDAVA AS MUSE MIUINIARŲ STARO MUZIKA-LENTU INSTRUMENTŲ
RASAINDOKIT PROGA DABAR KOL DAR NEPARDUOTI
TUBOS, CLARINETAI, TROMBONAI, SAXAPHONES, FLUTES su "cases" — \$35.00, \$37.50, \$45.00 ir \$75.00. Visi garantuoti lengvam grojimui.
KONCERTUI GUITARAI, SPANISKI MANDOLINAI, BANJOS, SMUKLOS, TENOR BASSAI — \$6.50, \$8.50, \$12.50 iki \$35.00.
STRIUNINIAI BASAI — \$60.00 \$125.00 ir \$150.00. BASO UZDENGALAS — \$12.00. SMUKLAI SMUKLOMS, STRIUNINIAMS BASAMS, VIOLAS ir CELLO — \$1.50, \$3.00, \$5.00, \$10.00 ir \$15.00. Striunos dėl visų viršminėtų instrumentų. BASS DRUMS, SNARE DRUMS — \$18.50 \$25.00 \$35.00 \$50.00. PEDALAI HI BOYS, CYMBOLS, DRUM HEADS, pataliojami juma palaukiant MOUTH PIECE visiems brass ir "read" instrumentams pritaikyti įvairių tipams.
EKSPERTYVAS VICTOR IR PRONOGRAFE pataliojamas.
Atstatymas visų dalių Clarinetams, Trifloms, Saxaphones Smukloms ir Guitarams.
GOLDSTEIN'S MUSIC SHOP
914 Maxwell St., Chicago.

Sv. Kazimiero Akademija Chicago, Ill.

Sv. Kazimiero Seserys vedamos Sv. Kazimiero akademiją įgijo jai visas reikalingas mokslo teises — miesto ir Illinois valstybės. "North Central Association" užtvirtindama akademiją įgalioja ją baigiančias moksleives stoti be egzaminų į universitetus Jungtinėse Valstybėse ir užsienyje.

Mokslo programa Sv. Kazimiero akademijoje plati ir įvairi. Su bendru klasiiniu bei akademiniu išsilavinimu akademija duoda šiuos kursus: stenografijos, mašinraščių, knygvedystės ir komercinėje srityje vedami praktikos darbai. Namų ruošos dalykai dėstomi šie: siuvinimas ir virimas; meno srities: pašyba, dailė, drama ir muzika. Pastaroje šakoje duodamas specialus išsilavinimas instrumentuose: piano, vargonų, dūdų, stygų ir vokalinė muzika — balso lavinimas.

Paišybos ir dailės skyrius akademijoje yra savita estetinė malonė meno departamentui. Dailininkų gabumai ir originalumas daug meninių nuostabų žada. Artistės belavindamos savo kūrybines galias išmoka pažinti estetinį grožį savo lietuviškos dailės ir kitų žymių pasaulio kūrėjų.

Sv. Kazimiero akademijos simfoninis orkestras

1930-31 m. įsikūrė Sv. Kazimiero akademijoje simfoninis orkestras. Iki šios dienos jis skambiai tebegyvuoja. Susideda iš 52 instrumentų, orkestras pajėgus, šaunus, harmoningas. Jis meistriškai išpildo klasinius veikalus. Į "Muzikos Mokytojų Organizacijos" vedamus metinius kontestus orkestras įstojęs 7 kartus ir kiekvieną kartą išėjęs su aukštais pažymiais bei premijomis.

Valdininkai kasa durpes

Durpių gamyboje šiuo metu Lietuvoje dirba 2,500 darbininkų. Neturint vilties gauti pakankamai anglių, durpes vartoja net pramonės įmonės, kurios ypač jas gamina būsimai žiemai. Durpių kasti privalomai turi valstybinių įstaigų tarnautojai ir valdininkai.

Šį vakarą Budriko programa

Nepamirškite šį vakarą nuo 7 val., pasiklausyti puikios radio programos iš Cicero stoties WHFC. Išgirsite gražių dainų, kurias dainuos Cicero Dainų Mylėtojos. Bus žingeidi radio drama, taipgi išgirsite auditoriaus J. P. Varkaios pranešimą. Leidėjai šių grynai lietuviškų programų yra Juozo Budriko rakandų ir radio krautuvė, 3241 So. Halsted St.



Tikybos mokslo skyrius

Visų mokslų mokslas akademijos programoje — tai Dieviškojo Mokytojo apreištosios tiesos. Tikyba visa savo esme grindžia akademikos gyvenimą ir stato pamatus pavyzdingam gyvenimui ateity. Tikybos principai susiję su religiniu auklėjimu

siekia praturtinti auklės siekiamą brangiais idealais, kad jie vestų prie patikimo tikėjimo Šaltinio — Dievo. Šiuo svarbiu reikalu, kapelionas ir seselės mokytojos daug pasidaroja įnešdamos jam kias dvasios į savo tikybos pamokas.



Lituanistikos skyrius

Giliai dvasinis sielos grožis tobulėja dailiosios literatūros įtakoje. Todėl akademikė-literatė studijuodama grožinę kalbą bei literatūrą pasijunta didesniu žmogumi, kurio asmenybė dvelkia rimtumu, pastovumu ir sveika dvasia. Jos gilinas į savąją tautos dvasią bei kultūrą. Lietuvių kalba ir literatūra, tautosaka, istorija, daina,

menas, papročiai — vienu žodžiu, visa kas lietuviška — tai raktas lietuvaitei į prabogių gyvenimo žinyną. Lietuvaitei tuos raktus naudojausi ir iš brangaus išdo semiasi sau dvasios turtų — jos narsą, viltį, ištvermę, tą būdą, kurį sentėviai mums paliko, kad išlaikytume jį sveiką ir amžinai garbingą.



Biologijos skyrius



Mes kepam ir verdam

Tėvai ir motinos, leiskite savo vaikus į lietuviškas katalikiškas mokyklas

Mokslo metų pradžia rugsėjo 9 dieną. Mokyklos paruoštos, durys jau atdaros. Katalikiškos lietuviškos mokyklos laukia jūsų vaikų.

Vasara prabėgo. Mokyklų vaikai turėjo geras atostogas. Pailsėję ir sustiprėję fiziniai rugsėjo 9 dieną vėl mokiniai grįž į lietuviškas katalikiškas mokyklas.

Chicago yra laiminga, nes visos lietuviškos parapijos turi savo pradžios mokyklas, kur vaikai auklėjami ir mokomi lietuviškai amerikoniškai katalikiškoje dvasioje. Tose mokyklose bręsta ir auga kilnios ir gražios asmenybės, nes lietuviškose katalikiškose mokyklose mokymas ir auklėjimas yra patyrusių ir gerai išlavintų seselių pedagogių rankose. Todėl tėvai noriai į lietuviškas katalikiškas mokyklas savo vaikus siunčia, nes nori, kad jų vaikai būtų gerai paruošti gyvenimui, jie nori, kad jų vaikai nebūtų supamos nendrės, bet kaip ažuolai visą audras pergyventų.

Koks lietuviškų mokyklų vaizdas

Kartą teko su Chicagos lietuvių mokyklų vedėjomis šneketėti telefonu ir šį bei tą išgirsti iš seselių kaziemeriečių apie jų vedamas parapijines mokyklas. Gavau gražiausią vaizdą.

West Pullman, Sv. Petro ir Povilo lietuvių parapijos mokykloje šiais mokslo metais tikimasi turėti apie 91 mokinių, daugiau negu pereinamais metais buvo. Šioje mokykloje mokytojaus 4 seselės. Mokyklos vedėja yra sesuo Klemencija.

Brighton Park, Sv. P. Nekalto Prasidėjimo lietuvių parapijos mokykloje yra 9 seselės mokytojos. Mokyklos vedėja — sesuo Anzelma. Šiais mokslo metais ši mokykla turės apie 300 mokinių.

Aštuonioliktoji, Dievo Apvaizdos lietuvių parapijos mokykloje šiais mokslo metais tikimasi turėti apie 100 mokinių. Čia mokytojaus 4 seselės mokytojos, mokyklos vedėja yra sesuo Kornelija.

Bridgeport, Sv. Jurgio lietuvių parapijos mokykloje šiais mokslo metais tikimasi turėti apie 270 mokinių. Čia mokytojaus 9 seselės mokytojos, mokyklos vedėja yra sesuo Anna Marija.

Roseland, Visų Šventųjų lietuvių parapijos mokykloje mokytojaus 5 seselės; mokyklos vedėja — sesuo Gertrūda. Šiais mokslo me-

Meilė duoda šviesos darbui. (ANON).

tais tikimasi šioje mokykloje turėti apie 140 vaikų.

North Side, Sv. Mykolo lietuvių parapijos mokykloje mokytojos yra 3, mokyklos vedėja — sesuo Atanazija. Šiais metais ši mokykla lankys apie 30 vaikų.

Marquette Park, Sv. Pamelės Gimimo lietuvių parapijos mokykloje pernai buvo virš 300 mokinių, o šiais metais tikimasi, kad bus daugiau. Šioje mokykloje mokytojaus 12 seselių, mokyklos vedėja — sesuo Evangelista.

Town of Lake, Sv. Kryžiaus lietuvių parapijos mokyklos vedėja yra sesuo Alfreda ir dar 5 seselės mokytojos. Šioje mokykloje pernai buvo 196 mokiniai, o šiais mokslo metais tikimasi turėti 200 mokinių (o gal ir daugiau).

West Side, Aušros Vartų lietuvių parapijos mokykloje pereinamais metais buvo 87 mokiniai, o šiais metais bus daugiau (tikimasi turėti 90 mokinių). Mokykloje dirbs 5 seselės mokytojos, mokyklos vedėja — sesuo Hyacinta.

Cicero, Sv. Antano lietuvių parapijos mokykloje tikimasi, kad šiais metais čia bus apie 200 mokinių. Čia mokytojaus 9 seselės. Mokyklos vedėja yra sesuo Gravelniop.

šilda. Šiais mokslo metais šioje mokykloje įvestas vaikų darželis.

Taip pat yra So. Chicago, Sv. Juozapo, ir Chicago Hgts., Sv. Kazimiero parapijose lietuviška mokykla, kur tėvai noriai leidžia savo vaikus į šias mokyklas.

Tėvai pasinaudos lietuviškomis katalikiškomis mokyklomis

Čia mes parašėm apie Chicagos lietuviškas ir katalikiškas mokyklas, bet lietuviškų katalikiškų mokyklų nestinga ir kitose lietuviškose kolonijose.

Ateina mokslo metų pradžia, rugsėjo 9 diena. Parapijų klebonai ir asistentai, mokyklų vedėjos ir mokytojos trokšta ir prašo, kad tėvai savo vaikus leistų į lietuviškas katalikiškas mokyklas ir taip pat seselės mokytojos nori, kad tėvai palaikytų artimą ryšį su ta mokykla, kurioje jų vaikai yra mokomi ir auklėjami.

Lietuviškos katalikiškos mokyklos jau paruoštos, jų durys atidarytos. Tėvai ir motinos, lietuviška katalikiška mokykla laukia jūsų vaikų. Ši mokykla jūsų vaikus paruoš gerus lietuvius amerikonus katalikus. Kiekvienas tėvas ir kiekviena motina juk nori, kad jų vaikas būtų geras. Todėl reikia savo vaikus leisti į katalikiškas mokyklas, kur mokymas ir auklėjimas yra vedamas krikščioniškoje dvasioje, nes be Kristaus gyvenimas eina velniop.

K. Burbulis

Ką pasakė 1917 m. rusų caras?

1917 metais sausio 13 d. pasakė anglų atstovui Byukeneniui:

— Jūs, ponas atstove, sakote, kad aš turiu įsigyti savo tautos pasitikėjimą. Ar ne geriau būtų, kad tauta įsigytų mano pasitikėjimo?...

Šis caro išdidumas ir nuvedė Rusiją į komunizmą. Šiandien ne vienas diktatorius taip kalba... Kokiu keliu jų valdomi kraštai nueis?

Kodėl Didž. karo metu daug kur sąjungininkai buvo pralaimėję

Didysis karas jo dalyvius labai skaudžiai pamokė. Didysis karas aiškiai pasakė, kad karo vadovybių, karo operacijų veiksmas turi būti labai tampa susiję su diplomatų veiksmais. Diplomato darbas ir karo strategija yra neatskiriami dalykai ir vienas kitą turi labai gerai pažinti.

Tačiau, Didžiojo karo metu tos harmonijos tarp karo vadovybių ir politikos nebuvo. Užtat kasdien ir teko susidurti su įvairiais netikėtumais ir katastrofomis. Pavyzdžiui, prancūzų parlamentas labai norėjo, kad gen. Žofras nugaltų priešą, bet kartu su tuo ir bijojo, kad jis neįsigytų per daug didelį laurų vainiką ir, juo naudodamasis, nepasidarytų tautos šeimininkas, kaip kad Napoleonas. Vis tas nelemtas pavydas ir siaura "politika".

SUSIRINKIMAI

Brighton Park Landlords Bureau Ass'n susirinkimas įvyksta rytoj, penktadienį, rugsėjo 4 d., 7:30 vakare, American Legion Darius Girenas Hall, 4416 So. Western ave. Susirinkime bus tariamasi apie svarbius dalykus.

Šiandien, ketvir., rugsėjo 3 d. 1942, įvyksta TT. Marjonų Bendradarbių iš Cicero Ill. mėnesinis susirinkimas. Sv. Antano parapijos mokyklos salėje, 7:30 val. vakare. Bus išduodamas raportas ir praeito įvykusio išvažiavimo ir išduodami kiti raportai. XXX

Bridgeport. — Sv. Kazimiero Vienuolyno Rėmėjų 2 skyrius laikys savo mėnesinį susirinkimą penktadienį, rugsėjo 4 d. Kartu įvyks vietinių seselių nauda "pant ry party". Todėl visos narės prašomos pribūti į susirinkimą su dovanėlėmis. Susirinkimas kaip visada įvyks tuoj po pamaldų Sv. Jurgio parapijos mokyklos kambaryje. Valdyba



Mes mokomės lotynų kalbą

Koks buvo 1916 m. karo vaizdas

1916 metai — tai buvo kariaujančių valstybių nusivylimo metai ir nuovargio metai, ypač centrinėms valstybėms, nes jų karo galybė, palyginti su sąjungininkų jėgomis, žymiai susilpnėjo. Vokietijos jėgų papildymo šaltiniai visiškai išsisklaidė.

Armijai reikia mašinelių

Karo gamybos boardas iš Washingtono atsišaukė mokyklas ir biznierių visose šalyse, kad armijos reikalingas paaugotų naudotas rašomąsias mašinėles, kurių reikia apie 460,000.

Armija jau gavusi apie 140,000 mašinelių iš vyriausybės agentijų. Bet to nepakanka.

LABDARYBĖ

Lietuvių R. K. Labdaryų Sąjunga: kun. Anicetas Linkus, dvasios vadas ir išdėininkas, 4557 So. Wood St., Chicago, Ill.; Anastazas Valančius, pirmininkas; Kotrina Sriubienė ir J. Motekaitis, vice pirmininkas; Ona Jasparienė, raštininkė; Jonas Dimša, finansų raštininkas.

Gausus centro susirinkimas

Džiugu pastebėti, kad Labdaryų Sąjungos centro susirinkimai kiekvieną kartą darosi gausingesni ir gyvesni. Sakysime, kad ir praėjusius susirinkimus, buvęs rugpjūčio 26 d. šv. Kryžiaus par. salėje. Jis buvo gausingesnis negu ligšiol buvusieji. Tai yra geras ženklas, rodąs didėjantį susirūpinimą seneliams prieglaudos namui statyti reikalais. Iš kai kurių kuopų net po tuziną atstovų atsilankė. Buvo ir garbės narių. Dalyvavo kun. Ig. Albalvičius, kun. A. Liukus, ark. M. Zaldokas, adv. J. Grišius, apt. A. Dargis ir kiti. Buvo reprezentuojama ir So. Chicago. Viso susirinkime galėjo būti apie pusantro šimto žmonių. Pageidautina, kad mūsų susirinkimai visada būtų taip gausingi ir gyvi.

Susirinkimo dalyvių naujais pakilo, kai buvo išklaudyta labdaryų kuopų raportai, kurie vaizdžiai kalbėjo, kaip kuopos veikia, kiek surinko aukų, ką ateiviai planuoja. Senelių prieglauda statyti suvežta apie tūkstantis dolerių. Tai duoda vilčių, kad ateity kuopos dar labiau išsijudins ir dar didesnes pinigų sumas sukelis svarbiu reikalui — prieglaudai.

Kuopų atstovai daug ir gyvai svarstė savo centralinio pikniko reikalus. Tas piknikas bus sekmadienį rugsėjo 6 d. Labdaryų ūkyje prie statomojo seneliams namo. Komisija pranešė, kad bus įtaisytas geras garsiakalbis, per kurį gausingos žmonių minios galės klausyti kalbų, kurias sakys garsūs kalbėtojai. Bus dainų ir kitokių pamarginimų. Visos kuopos rengia daug visokių šventėlių, o kad netruks užkandžių ir visokių skanėsių, tai čia ir aiškinti nereikia. Kviečiamos visų apylinkių draugijos. Kurie neturite nuosavų automobilių, kreipkitės į kuopų valdybas, kurios rūpinsis visus ap rūpinti transportacija. Be kitko, kaip centralinį pikniko komisija pranešė, giliukingieji pikniko svečiai gaus gražių dovanų.

Nutarta prašyti visų automobilių, kad jie pasirūpintų kiek galint daugiau savo pažįstamų nuvežti į labdaryų pikniką. Nutarta užkviesti visus lietuvius biznesierius ir profesionalus, kuriuos matydami piknike, džiaugsis ir labdariai ir visi atsilankiusieji. Jų atsilankymą įvertinsime ir reikale pas juos kreipsimės. Tad, rugsėjo 6-toji diena tebūnie lietuvių labdaryų diena pilna ta žodžio prasmė. Kai mes dažniau vieni pas

kitus atsilankysime, kai vieni kitus reikale paremsime, kai vieningai dirbsime visuomeniškus darbus, išnyks iš mūsų tarpo visi nesusi-pratimėliai, o mūsų geri darbai pasiliks amžinai gyvi.

A. Valančius, centro pirm.

Ką girdėjome iš labdaryų kuopų?

Buvusiame centro susirinkime, rugpjūčio 26 d., Labdaryų Sąjungos kuopos išdavė gražius raportus.

1-moji kuopa, šv. Kryžiaus par., daug ir vieningai darbuojasi. Šiame centro susirinkime ji turėjo net 20 delegatų. Kuopa pasisakė, kad senelių prieglaudos vadovavimo tol niekam nepaveisti, kol prieglaudos namas galutinai nebus užbaigtas ir įtaisytas.

2-ji kuopa, Visų Šventųjų par., atvežė ir įteikė prieglaudai statyti \$100.00. Prie rugsėjo 6 d. pikniko Labdaryų ūkyje rūpestingai rengiasi.

3-čioji kuopa, Cicero, rengiasi ir prie pikniko ir taip pat prie rudeninio vakaro.

4-ji kuopa, Dievo Apvaizdos par., esanti susidomėjusi pikniku ir ragina savo apylinkės tautiečius gausingai atvykti.

5-ji kuopa, šv. Jurgio par., per savo atstovus, kurių buvo keturi, atvežė prieglaudai \$75.00. Taip pat pridūta vjaus knygtė (Uršulės Gudienės) su \$16.50. Aukotojai: Ona Civas \$3.00, Ona Ciniene \$2.50, A. Budris \$2; po \$1.00: Anielė Stočkus, J. Šliogeris, Ig. Bakiūnas, Iz. Zimantas, Anastazija Petkus, A. Vaitekūnienė.

6-toji kp., North Side, įteikė prieglaudai \$30. Susirinkimam prisiuntė du atstovus.

7-toji kp., Aušros Vartų par., turėjo du delegatus, kurie pranešė, kad smarkiai rengiasi prie išvažiavimo į labdaryų ūkį. Pridavė vjaus knygtę su \$12.25. Dienraštis "Draugas" aukojo \$2.00. Po vieną dolerį: Anna Marozas, Elizabeth Marozas, Jonas Nausėda, Agota Kaseliauskienė, Andrius Radzevičius, Jonas Petraitis, Frank Simanas, Elizabeth Radzevičienė, Jonas Mikulėnas.

8-ta kuopa, Brighton Pk., susirinkimam prisiuntė 11 atstovų. Pridavė prieglaudai \$155.00 ir dvi vjaus knygtes. Ona Jasparienė surinko \$23.00. Kade Povilo ir Walter Jungels aukojo po \$2.00. Po vieną dolerį davė: Stanislava Zukienė, St. Puikis, Beatrice Gengul, Sophie Gečas, Marijona Švaglienė, J. Dobuckis, Teklė Norbutas, Jeanne Norbutt, Petronėlė Kasparavičienė, Mary Willis, Ant. Poška, Stefanija

Borden, Leonas Vingelis, Pranas Urbonas, J. Dorchun, George Wallace, Mrs. M. Galšys, Helen Chapas.

10-tos kuopos, West Pullman, 7 atstovai atvežė vieną vjaus knygtę (\$28.00) per Z. L. Gedvilą. Po \$5.00 aukojo: West Pullman Coal Co., ir Antanas Zube, taipogi ir Stella ir Jokimas Šeputis. Po \$2.00 aukojo: Juozas ir Eugenija Strazdai. Po \$1.00: Kotrina ir Stan. Mantrimai, Jokimas Šeputis, Vincent Wickert, Vincent Timinckis, Marijona ir Antanas Ratkai, Leonardas ir Monika Mažeikis, taipogi Marijona ir Antanas Rakauskis davė \$5.00 už šėpą Veronikienės Labdarybei.

Marquette Park, 23 kp., buvo atstovai. Gaila, kad negali centro išvažiavime dalyvauti, nes parapijos piknikas tą pačią dieną.

Komisijos raportas dėl išvažiavimo: Elena Širvinskienė ir St. Cibulskis pagaminė dovanų tikietus ir jau juos platina. Antanas Petkus, graborius iš Cicero žadėjo užmokėti už tikietų atspausdinimą.

Centro vice pirmininkas J. Motekaitis pridavė \$215.90, kuriuos jis surinko senelių prieglaudai. Jonas ir Marijona Yunches aukojo \$25.00, dr. A. J. Gussen \$10.00, Ona Skirmontienė \$10.00, Mr. and Mrs. John Jakaitis \$5.00, dr. P. Atkočiūnas \$5.00, Marijona Krašienė \$4.00. Mr. ir Mrs. Aleksandras ir Ona Cusunas \$100.00, Cecilija Kumskis \$5.00, Marijona Bokus \$10.00, Magdalena Gražiskienė \$10.00, Mr. and Mrs. A. Mankus \$5.00. Po \$1.00: Barbora Abromaitis, J. Bormas, Benediktas Palulis, Antosė Norvaišienė, Ona Zalpis, Marijona Petrošienė, Antanas ir Marcelė Paketis, Antanas Krisiūnas, J. Gabalis, Joana Šiaudvitiene, Mrs. Burke, A. Lukosevicz, Ray Yurevich, Julius Kareiva, Mary Vainauski, Juliana Šikauskienė, Petras Nausėda, Frances Rucunas, Ona Pruckienė. Per J. Motekaitį \$3.00 aukojo F. Girdžiūnas; po \$2.00 aukojo Kazimieras Rikelis, Adomas Waitiekus.

Po \$1.00: Ieva Kerselis, Jonas Vasiliauskas, Stanislovas Jundulis, Antanas Zilis aukavo \$1.25, Juozafė Lazickas, Anna Achus, Juozapas Gruzaikas \$1.15, Kazimieras Jokubaitis, Ieva S. Atros, J. J. Zelvetis, Magdalena Kaziūnas, Mary Anderson, Peter Pikelis, A. Varnayosti, Ignacas Aldonis.

Mrs. Ona Jasper

Ciceriečiai pasirengę

Labdaryų Sąjungos 3-čia kuopa užkvičia visus ciceriečius į labdaryų centro pikniką, kurs bus sekmadienį, rugsėjo 6 d. Labdaryų ūkyje. Yra paimtas dideles trokas, kuris lauks prie šv. Antano bažnyčios 12:30 val. dieną. Nuvažiavimas ir parvažiavimas kainuos tik 40 centų.

Neseniai buvo paskelbta, kad Montvilai aukojo prieglaudai vieną dolerį, bet turėjo būti \$10.00. Šiuo ta klaidą atitaisoma.



Ar Žinote, Kad Bus

\$1000.00



U. S. War Bonais



- per -

'DRAUGO'

METINI

LABOR DAY

(PIRMADIENI, RUGSĖJO—SEPTEMBER 7-tą d., 1942)

PIKNIKA

VYTAUTO PARKE

Prie 115-tos Gatvės.Tarp Pulaski Rd. ir Cicero Ave.

"Draugo" Pikniką Atvyksta Waukeganiečiai, Detroitiečiai, Wisconsiniečiai, Profesjonaliai, Biznieriai, Politikieriai, Visų Amerikos Lietuvių Kolonijų Žmonės

Piknike Dalyvaus kandidatas į senatorius R. S. McKeough ir kiti

LIETUVIŲ SPULKOS PARDAVINĖS BONUS!

Tikrai nesitikėjome, kad liks keturios lietuviškos Amerikos lietuviai taip domėjosi dienraščio "Draugo" pikniku, kuris įvyksta rugsėjo 7 d., 1942 m., Vytauto Darže.

Šiuo laiku gavome raportus iš įvairių Amerikos lietuvių kolonijų, kad atvyksta nuoširdūs "Draugo" prieštaliai iš Waukegan, Detroit, Kenosha, Racine, Milwaukee ir kitų kolonijų už Chicago.

Iš politikos lauko dalyvauja tokie, kaip Raymond S. McKeough, Democratic Nominee for United States Senator, Teisėjas Jonas T. Žūris, ir kiti.

Kviečiami į dienraščio "Draugo" metinį Labor Day pikniką visą eilę gydytojų, advokatų, biznierių, bei visuomenininkų, kurie jau yra išreiškę savo nuoširdų troškimą dalyvauti "Draugo" piknike.

Bus Bonų Pardavinėjimas.

Prie patriotiško pikniko dalies bus ir U. S. War Bonų pardavinėjimas, kurį at-

Daugiau purvo iškeliama

John Gabriele, mašinistas, kurs divorce Virginia Bodziach nušovė ir jos seserį Leoną sužeidė, prieš pasidarysiant galą į savo automobilį paėmė Miss Irene Carpenter, 21 m. amž., su ja nuvažiavo į turistų kabiną, Wisconsin, ir tenai nusišovė. Miss Carpenter po Gabriele nusišovimo savažudžio automobilį parvyko į Chicago ir čia policija ją sulaukė.

Koronerio teisme Miss Carpenter aiškino apie tą įvykį. Tik staiga nuo suolo pakilo ten tarp žiurovų buvęs Arthur Griesh, 1745 Armitage ave., ir ėmė kaltinti Miss Carpenter, kad jina nedepozitavus 3,200 dolerių, ką jis buvo davęs jai depozituoti.

Miss Carpenter, taip pat divorce ir žinoma vardu Schwendtsager, atsakė, kad ji nieko nežino apie kokius ten pinigus.

Policija areštavo Grieshą ir ją už triukšmo kėlimą koronerio teisme.

Jei nori pasitarnauti savo tėvynei ir apsaugoti žmones nuo komunizmo vergijos, skaityk ir platink "Draugą".

LICDIJA PRIEŠ SAVIŠKIUS



Dr. Otto Willumeit, buvusias Chicago nacių bundo vadovas, kurs paskutiniuosius laikais prisipažino kaltu espionaze ir nuteistas penkeriems metams kalėti, pristatytas atgal Chicago čia federalinei "grand jury" liudyti prieš savo buvusius sandraugus.

Chicagai pakanka aliarmų sirenų

Ralph H. Burke, Chicago ir apylinkių civilinės apsaugos koordinatoriaus pavaduotojas, pranešė, kad visame mieste beveik baigiamas įtaisyti orinių atakų sirenų (švilpynių) tinklą ir jų jau pakaks aliarmams.

Sirenų yra mažesnių ir didesnių. Šių pastarųjų blivimas gali būti girdimas per penkias miles. Mažesniųjų — per porą mailių.

Kai sirenos bus įtaisytos, žmonės per aliarmus neturės pagrindo sakyti, kad jie negirdėję aliarmo (įspėjimo) nuo orinių atakų.

Du prigėrė parko baseine

Clarence Holt, 10 m., ir Charles Barnett, 11 m. amž., abu negriukai, prigėrė maudymosi baseine Washingtono parke.

Baseinas buvo uždarytas, tad vaikiukai perlipo tvorą ir ten rado sau mirtį.

Sunkumai japonų stovykloje

Chicago atvyko iš japonų nelaisvių stovyklos paleista Maryknoll kongregacijos vienuolė Mary St. Bernard su kita tos kongregacijos vienuole Mary Gregoria.

Sesuo Mary St. Bernard pasakoja, kad jos darbavosi Hongkonge, kai ten japonai įsiveržė.

"Mūsų mokykla buvo apšaudoma", pasakoja vienuolė. "Mes sumintos ir internuotos gruodžio 8 d. Stanley stovykloje. Mums 23-ims skirta trys kambariai be reikalingų sanitarinių įrengimų. Miegojome ant grindų. Kasdien mūsų maistas buvo ryžiai ir virtos salotos. Neturėjome apavų, tad juos pasidirbome iš skardinių ir grubaus audeklo.

Abi vienuolės į Chicago atvyko atlinkyti savo namiškius.

Aliejaus kurui racijonavimas

Vyriausybė nusprendė kai kuriose šalies dalyse racio nuoti kurui vartojamą aliejų. Apie šį racijonavimą žinią patvirtina karo gamybos boardo pirmininkas Donald M. Nelson.

Aliejaus racijonavimas, matyt, pirmiausia klius kai kurioms vakarų vidurinėms valstybėms ir rytinėms.

Pagrobė kario automobilį

Armijos seržantas Wesley E. Olsen, 3511 So. Washtenaw ave., kurs parvykęs iš stovyklos urliopan, ties Western ave. ir Taylor gat. į savo automobilį priėmė pavežinti du individus. Kokį galą nuvažiavus tie individai seržantą išstūmė iš automobilio gatvės ir patys nuvažiavo.

Kur nėra krikščionybės, ten nėra nei labdarybės.



× 40 val. atlydai Nekalto Prasidėjimo Panelės Šv. parapijos bažnyčioje praeitą antradienį baigėsi labai įspūdingai — procesija su Šv. Sakramentu lauko pūsėje. California bulvaru, kur procesija ėjo, per visą bloką automobilių judėjimas buvo nukreiptas į kitą gatvę.

× Gerb. prelatas M. L. Krušas nuoširdžiai dėkoja visiems savo parapijonams ir buvusiems bridgeportiečiams už duosnią paramą parapijos piknike. Dabar dideliu įtempimu ruošiamos parapijos aukso jubiliejaus, kuris tikimos bus žymiausias įvykis visoj Šv. Jurgio parapijos istorijoje. Jubiliejinės iškilmės — bažnyčioje ir bankietas salėje bus Kristaus Karaliaus šventė, spalio 25 d.

× Viktoras Yodelis, vienas L. Vyčių ir kitų organizacijų veikimo veteranas, sunkiai apsidėgino prie centralinio šildymo boilerio, kurį jis prižiūri vienam dideliame apartamentiniame name.

× Ant. Stankus, ilgai laikęs biznį Brighton Park, dabar atidarė gazolino stotį adresu 6456 S. Cicero Ave. Jei laikomės priežodžio: lietuvis pas lietuvi, tai pravažiūjant visų prašoma sustoti gazolino ir pas A. Stankų. Patarnavimas: puikus, o gazolinas — first class.

× Kvietkai, Brighton Parko oldtaimeriai veikėjai, džiaugiasi, kad jų sūnus korporalas Bernardas, laimingai perplaukė Atlantą ir dabar randasi Anglijoje. Bernardas buvo žymus Chicago L. Vyčių veikėjas, pasekęs tėvų pėdomis.

× William Balsevičius, Balswick, lietuvis policininkas šiomis dienomis pakeltas į leitenanto laipsnį.



Apdengia su vienu kotu... sausas, vienas valandą. Neturi jokio kenksmingo odos. Lengva vartoti. Plaunamas.

JIS YRA PLAUNAMAS
Sumaišykite 1 gal. su vandeniu ir padarykite 1 1/2 gal. miltų. Jums ji kabinos, gatvės, vartojimui, tikrai \$2.99 už galioną.

Floor Sanders... \$1.50 už dieną
Unseed Alyva... \$9 už gal.
Turpentinai... \$75 už gal.

BERLAND'S
PAINT & WALLPAPER STORE
Glass — Brushes
Popiera Sukarpome Veltui.
1917 SO. HALSTED STREET
Phone: CANal 4866
Mes pristatom visur veltui

× Kun. A. Jurgutis, Šv. Antano lietuvių parapijos, Bridgeville, Pa., klebonas ir Pittsburgh, Pa., miesto ligoninės kapelionas, pora die-



× Kun. A. Jurgutis
nų viešėjo Chicago ir vakar su prelatu M. L. Krušu atlankė "Draugo" redakciją. Apžiūrėjęs spaustuvę svečias, stebėjosi jos geru įrengimu. Ilgai nebuvo į Chicago svečią taip pat stebino nepaprasta lietuvių pažanga ir lietuvių katalikų įstaiigos bei pavyzdingas jų vedimas.

× A. Aukstienės name, 3438 S. Lowe Ave., rugsėjo 12 d. vakare bus graži Šv. Pranciškaus Seserų Rėmėjų Draugijos 1 skyriaus (Bridgeporte) pramoga. Atsilankusieji bus ne tik pavaišinti, bet laimingieji dar ir apdovanoti. Komisija tikisi daug svečių iš 2 ir 3 skyrių.

× Šv. Jurgio parapijos vėteranai, kurie prieš 50 metų dalyvavo parapijos veikime, kviečiami atsilankyti į Stankūno photo studio, 3315 S. Halsted St., rugsėjo 5 d. (šeštadienį) 11 val. ryto. Bus padaryta bendra nuotrauka. Per jubiliejinį bankietą visi tie oldtaimeriai bus susodinti prie atskiro stalo netoli vyskupo.

× L. Vyčių Chic. apskrities susirinkimas praeitą antradienį buvo gausus atstovais. Daryta apžvalga veikimo, svarstyta sporto reikalai ir nutarta lapkričio mėnesį šaukti apskrities seimelį Ciceroje.

× Povilas Endziulis, Bridgeporto biznierių, išvyko į kariuomenę. Visa eilė kostumerių ir draugų linki jam, Hitlerio ašį sutriuškinus, grįžti namo. Jis bridgeportiečių plačiai žinomas.

× Valerija Phillips, dukterė žinomų visuomenės veikėjų Sriubų, gyv. Ciceroje, šiomis dienomis su savo vyru, Jack Phillips, viešėjo pas tėvus. Paatostogavę savaitę grįžo į Muskegon, Mich., kur J. Phillips turi gerą darbą. Prieš ištėkėdama V. Sriubaitė buvo Illinois universiteto knyginkė (librarian).

× Ignas Aldonis, cicerietis, ir Teklė Petkienė, marketparkietė, susituoks rugsėjo 6 d. per Mišias šv. Gimumo Panelės Šv. bažnyčioje. Vestuvių puota bus Marquette Hall.

× Gudų krautuvė, Bridgeporte, Labdarių Sągų 1 kp. daro registraciją norinčių troku važiuoti į Labdarių Sąjungos ir "Draugo" piknikus. Ant. Kuklerio trokas į Labd. Sągų pikniką sekma., rugsėjo 6 d. išeis 10:30 val. ryto, o į "Draugo" pikniką Labor Day — 11 val. ryto.

× Staff sgt. Frank Pieža buvo parvykęs namo pas žmoną, kurią neseniai vedė. Buvo malonus svečias ir S. Piežos, Chicago Herald-American korespondento. Tuo pačiu laiku iš Pittsburgh, Pa., buvo atvykęs ir Piežų sesuolė vienuolė Šv. Pranciškaus Seserų kongregacijos.

Taupykite... Džiaugsitės

JŪSŲ INDELIAI APDRAUSTI IKI \$5,000.00.

SKOLINAM PINIGUS PIRMIEMS MORGICIAMS
LENGVAIS MĖNESINIAIS ISMOKĖJIMAIS.

Žymi lietuvių finansinė įstaiga MES MOKAME 3 1/2% 46-ti metal sekmingai patarnauja

KEISTUTO SAVINGS

— AND LOAN ASSOCIATION —

JOS. M. MOZERIS, Sec'y.

3236 S. Halsted St. Tel. Calumet 4118

Labai Svarbus Visuomenei PRANEŠIMAS

Valdžia ragina žmones pirkti anglis ko-greičiausia, nes gelžkeliai daugiau ir daugiau užimti karės reikmenų pristatymu.

Dėl gumos trūkumo, valdžia patvarkė, kad trokų vartojimas turi būti 25% mažiau negu 1941 metais.

Mainoms trūksta darbininkų, nes jie eina į Defense dirbtuves kur daugiau uždirba.

Jeigu Senatas perleis vieną bilą, tai gelžkeliams daleis pakelti pristatymo kainas. Tuom kartu ir sandellams bus leista pakelti anglių kainas.

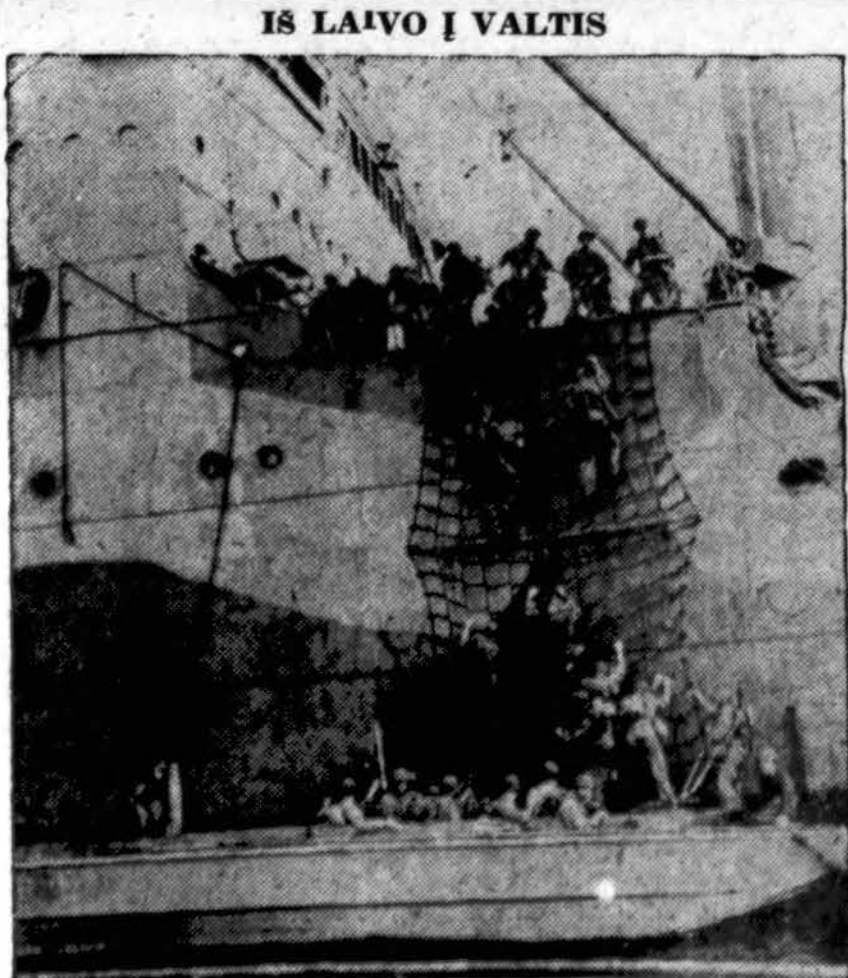
Dėl šių ir kitų priežasčių pirkit anglis dabar, o patenkintą pasirinkimą galite rasti šioje firmoje —

THE VILJA COAL CO.

3700 So. Spaulding Avenue

Phone: LAFAYETTE 2584

Savininkai — J. S. VITKUS ir J. J. PETRULIS



U. S. marynai iš laivo nuleistu tinklu lipa žemyn į išlaipinimo valtį prieš pat invaziją į Guadalcanal salą, Solomons. (Photo by Sherman Montrose; passed by U. S. Navy censor).